

's-Hertogenbosch

Veilig uitgaan
in 's-Hertogenbosch
2022

Onderzoek & Statistiek
September 2022

Samenvatting

Sinds de start van de coronapandemie waren horeca- en uitgaansgelegenheden met periodes gesloten en in andere periodes onder voorwaarden open. De beperkingen waren het grootst voor discotheken, nachtclubs en vergelijkbare dansgelegenheden; deze zijn nauwelijks open geweest. Ook waren veel evenementen afgelast of aangepast. Sinds 25 februari 2022 is de horeca weer open. Nu de horeca- en uitgaansgelegenheden weer enkele maanden open zijn, vinden wij het belangrijk om te kijken naar de ervaringen rondom het uitgaan in het centrum van 's-Hertogenbosch. Dit is gedaan door een vragenlijst uit te zetten onder het digipanel en via sociale media. Met de vragenlijst onderzochten we de ervaringen van het uitgaanspubliek en van omwonenden van uitgaansgelegenheden. Ook wordt er gekeken naar de door de politie geregistreerde overlast en criminaliteit in het uitgaansgebied.

Hieronder wordt ingegaan op de belangrijkste resultaten.

Onveilig voelen

Aan de respondenten die in de voorgaande drie maanden zijn uitgegaan, voelt een kwart zich wel eens onveilig tijdens het uitgaan. Hiervan voelt 4% zich *vaak* onveilig en 21% *soms*. Vrouwen (31%) en jongvolwassenen (15-29 jaar) (33%) voelen zich vaker dan gemiddeld wel eens onveilig. Bij omwonenden van uitgaansgelegenheden zien we vergelijkbare resultaten. Vier procent van de omwonenden voelt zich *vaak* onveilig rondom uitgaansgelegenheden in hun buurt. Nog eens 19% voelt zich *soms* onveilig.

Zowel het uitgaanspubliek als omwonenden voelen zich onveilig door grote groepen mensen of mensen onder invloed van alcohol/drugs. Hierbij kan ook sprake zijn van agressie, zoals mensen die tegen je schreeuwen of naropen. Ook voelen sommigen zich onveilig door de aanwezigheid van verslaafden/daklozen/vreemde types, zoals op de Wilhelminabrug.

Alles overziend beoordeelt het uitgaanspubliek de veiligheid in de *uitgaansgelegenheden* met het rapportcijfer 7,6 en de veiligheid *op straat* met het rapportcijfer 7,1. Dat is iets beter dan in 2019. De omwonenden beoordelen de veiligheid rondom uitgaansgelegenheden met een 7,0.

Overlast van uitgaansgelegenheden

Van de omwonenden van een uitgaansgelegenheid ervaart gemiddeld 40% wel eens overlast van uitgaansgelegenheden in hun buurt. Hiervan ervaart 30% *vaak* overlast, 58% *soms* en 12% zelden tot nooit.

Uitgaansgeweld

In vergelijking met 2019 zijn er in 2020 en 2021 minder geweldsmisdrijven in het uitgaansgebied door de politie geregistreerd. Met name op de uitgaansavonden waren er minder geweldsmisdrijven. Vanaf maart 2022 is het aantal geweldsmisdrijven op uitgaansavonden weer vergelijkbaar met voor corona (2019).

Aan het uitgaanspubliek is gevraagd hoe vaak er sprake is van grensoverschrijdend gedrag tijdens het uitgaan. Volgens 22% van het uitgaanspubliek worden vrouwen *vaak* nageropen of nagefloten. Daarnaast geeft 12% aan dat ruzies/scheldpartijen *vaak* voorkomen tijdens het uitgaan en 10% dat mensen op straat worden lastiggevallen. Het uitgaanspubliek geeft minder vaak aan dat er *vaak* sprake is van discriminatie (7%), bedreiging (5%) en mishandeling (3%).

Een deel van het uitgaanspubliek is in de afgelopen drie maanden *zelf* slachtoffer geworden van grensoverschrijdend gedrag. 12% procent werd lastig gevallen *op straat* tijdens het uitgaan en 6% *in een uitgaansgelegenheid*. Verder werd 9% slachtoffer van seksuele intimidatie, 4% van een ruzie of scheldpartij, 3% van bedreiging, 2% van discriminatie en 1% van mishandeling.

Van de omwonenden die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft 18% aan dat vrouwen *vaak* worden nageroepen of nagefloten. Daarnaast geeft 12% aan dat ruzies/scheldpartijen *vaak* voorkomen en 10% dat er *vaak* mensen op straat worden lastiggevallen. Eén tot twee procent van de respondenten geeft aan dat bedreigingen, discriminatie en mishandelingen *vaak* voorkomen rondom uitgaansgelegenheden in hun buurt.

Alcohol- en drugsoverlast

In 2020 en 2021 was het aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast in het uitgaansgebied iets lager dan in 2019. Onder andere tijdens de uitgaansavonden waren er minder incidenten. In de eerste zes maanden van 2022 zijn er ongeveer evenveel incidenten van alcohol- en drugsoverlast op uitgaansavonden als in dezelfde periode in 2019.

Van het uitgaanspubliek geeft 43% aan dat er tijdens het uitgaan *vaak* dronken mensen op straat zijn. Daarnaast geeft 21% van de respondenten aan dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel van softdrugs, 12% van gebruik of handel in harddrugs en 10% van gebruik of handel in lachgas.

Van de omwonenden die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft 49% van de respondenten aan dat er *vaak* dronken mensen op straat zijn. Daarnaast geeft 33% van de respondenten aan dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel van softdrugs, 13% van gebruik of handel in harddrugs en 9% van gebruik of handel in lachgas.

Geluidsoverlast

Overlast en evenementen kunnen gepaard gaan met luidruchtig (uitgaans)publiek. Door de (gedeeltelijke) sluiting van horeca en afgelaste / aangepaste evenementen, zou een afname van het aantal incidenten van geluidshinder verwacht kunnen worden tijdens de coronapandemie. Echter, in 2020 en 2021 werden er meer incidenten van geluidshinder geregistreerd dan in 2019. In de eerste zes maanden van 2022 is het aantal geregistreerde incidenten van geluidshinder weer lager vergeleken met dezelfde periode vorig jaar. Bij de geregistreerde geluidshinder gaat het voornamelijk om 'overige' geluidshinder en gaat het slechts om enkele incidenten van geluidshinder door horeca of evenementen.

Van het uitgaanspubliek geeft 25% aan dat er *vaak* sprake is van geluidsoverlast of geschreeuw door uitgaanspubliek. Daarnaast geeft 8% aan dat er *vaak* geluidsoverlast is door uitgaansgelegenheden, zoals harde muziek.

Van de omwonenden die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft twee derde aan dat er *vaak* sprake is van geluidsoverlast of geschreeuw door uitgaanspubliek. Daarnaast geeft 30% aan dat er *vaak* geluidsoverlast is door uitgaansgelegenheden.

Overige overlast

Er zijn nog twee andere vormen van overlast die het uitgaanspubliek en de omwonenden veel ervaren. Van het uitgaanspubliek geeft 62% aan dat er *vaak* afval wordt achtergelaten en 44% dat er *vaak* sprake is van wildplassen. Van de omwonenden die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft 75% aan dat er *vaak* afval wordt achtergelaten en 61% dat er *vaak* sprake is van wildplassen.

Toezicht en handhaving

42% van het uitgaanspubliek en 34% van de omwonenden vindt dat er voldoende inzet is van politie en stadstoezicht tijdens het uitgaan. Daarentegen vindt van beide groepen 22% de inzet van toezichthouders onvoldoende. De overige respondenten zijn neutraal, weten het antwoord niet of hebben hierover geen mening.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	2
1. Inleiding	5
1.1 Aanleiding en doel	5
1.2 Inhoud.....	5
1.3 Leeswijzer	7
2. Geregistreeerde overlast en criminaliteit	8
2.1 Uitgaansgeweld.....	8
2.2 Zakkenrollen en straatroof	12
2.3 Overlast	12
3. Ervaringen uitgaanspubliek.....	14
3.1 Uitgaan in 's-Hertogenbosch.....	14
3.2 Onveiligheidsgevoel bij het uitgaan	16
3.3 Overlast en criminaliteit tijdens het uitgaan	17
3.3.1 Uitgaansgeweld	17
3.3.2 Diefstal	19
3.3.3 Alcohol- en drugsoverlast.....	19
3.3.4 Geluidsoverlast.....	19
3.3.5 Overige overlast.....	20
3.4 Inzet van politie en stadstoezicht	20
4. Ervaringen omwonenden van uitgaansgelegenheden	21
4.1 Omwonenden van uitgaansgelegenheden	21
4.2 Overlast en criminaliteit rondom uitgaansgelegenheden.....	21
4.2.1 Uitgaansgeweld	22
4.2.2 Diefstal	23
4.2.3 Alcohol- en drugsoverlast.....	23
4.2.4 Geluidsoverlast.....	24
4.2.5 Overige overlast.....	24
4.3 Onveiligheidsgevoelens	25
4.4 Inzet van politie en stadstoezicht	26
5. Opmerkingen.....	27
Bijlage A: Bronnen.....	29

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In drukke uitgaanscentra is het regelmatig raak: overlast, vechtpartijen en vernielingen verpesten een gezellige stapavond. Gemeenten, politie en horecaondernemers proberen deze veiligheidsproblemen aan te pakken. Het onderzoek 'Veilig uitgaan' biedt inzicht in de problemen die spelen tijdens het uitgaan.

Doorgaans verschijnt de monitor 'Veilig uitgaan' elke twee jaar. In 2022 verschijnt het onderzoek 'Veilig uitgaan' later dan gepland. De coronapandemie heeft veel invloed gehad op het uitgaansleven en evenementen. Sinds de start van de coronapandemie waren horeca- en uitgaansgelegenheden met periodes gesloten en in andere periodes onder voorwaarden open. De beperkingen waren het grootst voor discotheken, nachtclubs en vergelijkbare dansgelegenheden; deze zijn nauwelijks open geweest. Ook waren veel evenementen afgelast of aangepast. Doordat de maatregelen rondom horecagelegenheden nog steeds van kracht waren bij het uitzetten van het reguliere veldwerk, is besloten de vragen met betrekking tot uitgaan niet mee te nemen in de vragenlijst leefbaarheid en veiligheid 2021 (september-december 2021).

Sinds 25 februari 2022 is de horeca weer open¹. Nu de horeca- en uitgaansgelegenheden weer enkele maanden open zijn, vinden wij het belangrijk om te kijken naar de ervaringen rondom het uitgaan in het centrum van 's-Hertogenbosch. Dit is gedaan door een vragenlijst uit te zetten onder het digipanel en via sociale media. Omdat de vragenlijst nu op een andere wijze en op een ander tijdstip is uitgezet, is het moeilijk om vergelijkingen over de tijd te maken. Dit onderzoek zal dan ook voornamelijk kijken naar de huidige situatie.

1.2 Inhoud

Dit onderzoek is gebaseerd op twee bronnen: politiegegevens en de vragenlijst Uitgaan in 's-Hertogenbosch.

Vragenlijst veilig uitgaan

De vragenlijst veilig uitgaan is uitgezet onder het gemeentelijke digipanel. Ook is via sociale media mensen gevraagd om de vragenlijst in te vullen. In totaal vulden via het digipanel 3.519 personen de vragenlijst in en 175 personen via de oproep op sociale media. Dit komt neer op een totale respons van 3.694.

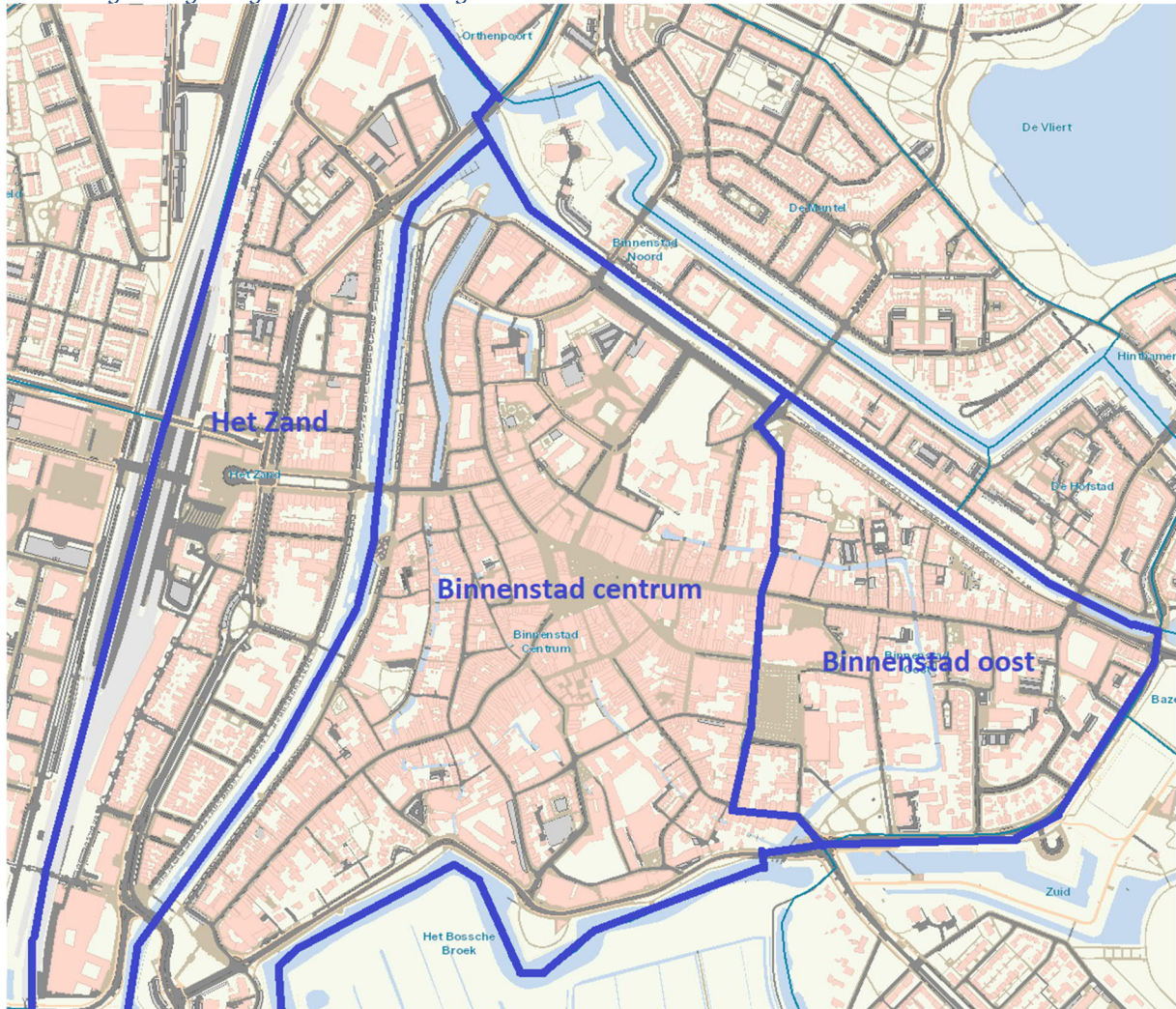
In het onderzoek kijken we naar de antwoorden van twee groepen respondenten: het uitgaanspubliek en de omwonenden van uitgaansgelegenheden. Van alle respondenten zijn ongeveer 1.250 respondenten in de afgelopen 3 maanden uitgegaan: het uitgaanspubliek. Aan hen zijn vragen voorgelegd onder andere veilig voelen, het voorkomen van overlast en criminaliteit en slachtofferschap. Daarnaast zijn we ook geïnteresseerd in de ervaringen van omwonenden van uitgaansgelegenheden. Hiervoor hebben we vragen gesteld aan de 518 respondenten die wonen in Binnenstad centrum, Binnenstad oost en het Zand. Hiervan hebben 371 respondenten een uitgaansgelegenheid in de directe woonomgeving, zoals een café, bar of discotheek.

¹ In het begin tot 500 bezoekers met coronatoegangsbewijs, kort daarna overal zonder toegangsbewijs.

Afbakeningen van het gebied

In de Binnenstad zijn een drietal horeca-hotspots waar de meeste bedrijvigheid van 'harde' horeca (cafés en discotheken) plaatsvindt en het overgrote deel van het publiek trekt. Dit zijn de Parade/Torenstraat, de Markt en Karrenstraat/Uilenburg. Deze drie horeca-hotspots liggen in de buurten: 'Binnenstad centrum' en 'Binnenstad oost'. Daarnaast nemen we ook het gebied rondom de Tramkade mee in deze evaluatie. Dit gebied waar op tijdelijke basis tien jaar lang geëxperimenteerd kan worden met sociale, culturele en economische hotspots, trekt steeds meer publiek. Dit gebied ligt in de buurt 'Het Zand'. De drie buurten samen rekenen we tot het 'uitgaansgebied' (zie afbeelding 1).

Afbeelding 1: Uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch

Uitgaansavonden

Het Bossche uitgaansleven is veelzijdig. Zowel overdag als 's avonds zijn er tal van cultuur- en horecagelegenheden die kunnen voorzien in een aangename tijdsbesteding. In de avonduren is het uitgaansleven sterk gericht op jongeren en jongvolwassenen. Dat is op donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond en -nacht extra het geval. Er is sprake van een differentiatie in sluitingstijden; horecazaken mogen in 's-Hertogenbosch open zijn tot 2.00 uur, horecazaken met een weekendonthefing tot 4.00 uur en nachtzaken tot 5.00 uur.

1.3 Leeswijzer

Het rapport gaat per hoofdstuk in op:

- Geregistreerde overlast en criminaliteit (politie)
- Ervaringen uitgaanspubliek
- Ervaringen omwonenden van uitgaansgelegenheden

In het laatste hoofdstuk wordt kort ingegaan op opmerkingen die respondenten hebben naar aanleiding van dit onderzoek. In bijlage A staan de gebruikte bronnen beschreven.

Toelichting politiecijfers

Bij de politiecijfers worden regelmatig twee afbeeldingen naast elkaar gepresenteerd. De linker afbeelding (a) laat het aantal incidenten/misdrijven zien van de periode januari t/m juni van enkele jaren. Hierdoor kunnen we een vergelijking maken met de situatie van het eerste half jaar van 2022 in vergelijking met dezelfde periode in voorgaande jaren. Daarnaast staan in het rechterafbeelding (b) de jaarcijfers van januari tot en met december. Hierdoor krijgen we een duidelijk beeld van de invloed van de coronapandemie de afgelopen jaren. Hierbij worden voor 2022 alleen de aantallen van januari tot en met juni gebruikt. Dit wordt aangegeven met een *.

Toelichting vragenlijstonderzoek

Bij de afbeeldingen wordt aangegeven door hoeveel respondenten een vraag is beantwoord. Dit wordt in de figuurtitel aangegeven met n (n=x).

Omdat de vragenlijst nu op een andere wijze en op een ander tijdstip is uitgezet dan onze eerdere onderzoeken, is het moeilijk om vergelijkingen over de tijd te maken. Dit onderzoek zal dan ook voornamelijk kijken naar de huidige situatie. Indien mogelijk wordt er een vergelijking met 2019 gemaakt. Omdat het om verschillende typen onderzoeken en meetmomenten gaat, is de vergelijking met 2019 meer indicatief dan representatief.

2. Geregistreeerde overlast en criminaliteit

De coronapandemie heeft veel invloed gehad op het uitgaansleven en evenementen. Sinds de start van de coronapandemie (maart 2020) waren horeca- en uitgaansgelegenheden met periodes gesloten en in andere periodes onder voorwaarden open. De beperkingen waren het grootst voor discotheken, nachtclubs en vergelijkbare dansgelegenheden; deze zijn nauwelijks open geweest. Dit heeft vanzelfsprekend ook invloed op bijvoorbeeld overlast en criminaliteit in de Binnenstad, zoals uitgaansgeweld.

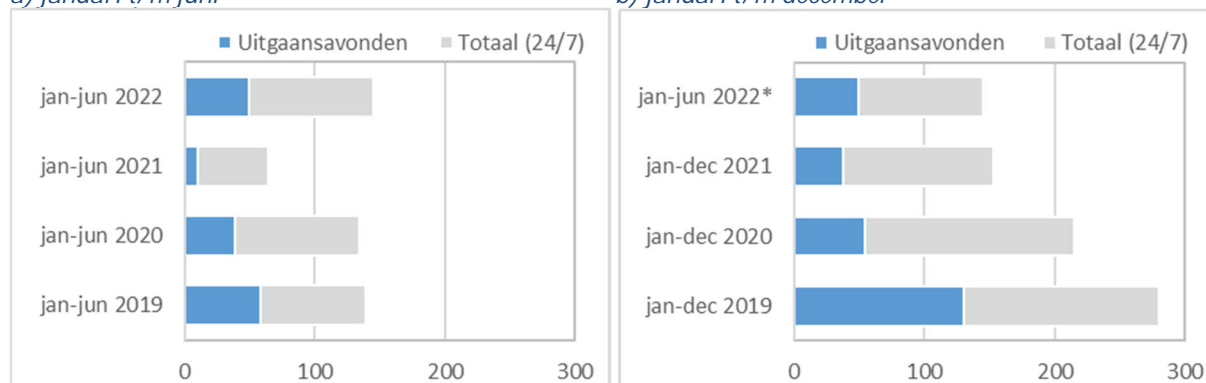
In dit hoofdstuk komt de door de politie geregistreeerde overlast en criminaliteit aan bod, zoals uitgaansgeweld. Hoeveel geweldsmisdrijven registreert de politie? Welke ontwikkeling zien we gedurende de coronapandemie? Om wat voor 'soort' geweld gaat het? Wanneer en waar vinden deze geweldsdelicten plaats? Naast uitgaansgeweld wordt er ook naar de ontwikkeling van enkele vormen van diefstal en overlast gekeken.

2.1 Uitgaansgeweld

Een groot deel van de geweldsmisdrijven vindt doorgaans plaats tijdens het uitgaan. In 2019, voor de coronapandemie, vond bijna de helft van de geweldsmisdrijven in het uitgaansgebied plaats tijdens de uitgaansavonden (donderdag-, vrijdag- of zaterdagavond / -nacht tussen 21.00 en 6.00 uur²). In 2020 en 2021 waren er minder geweldsmisdrijven in het uitgaansgebied. Hierbij waren er met name minder geweldsmisdrijven op de uitgaansavonden.

In de periode januari tot en met juni 2022 zijn er weer meer geweldsmisdrijven in het uitgaansgebied. In vergelijking met de eerste zes maanden in 2021 is het aantal geweldsmisdrijven meer dan twee keer zo hoog. Het aantal geweldsmisdrijven is weer vergelijkbaar met voor corona (2019).

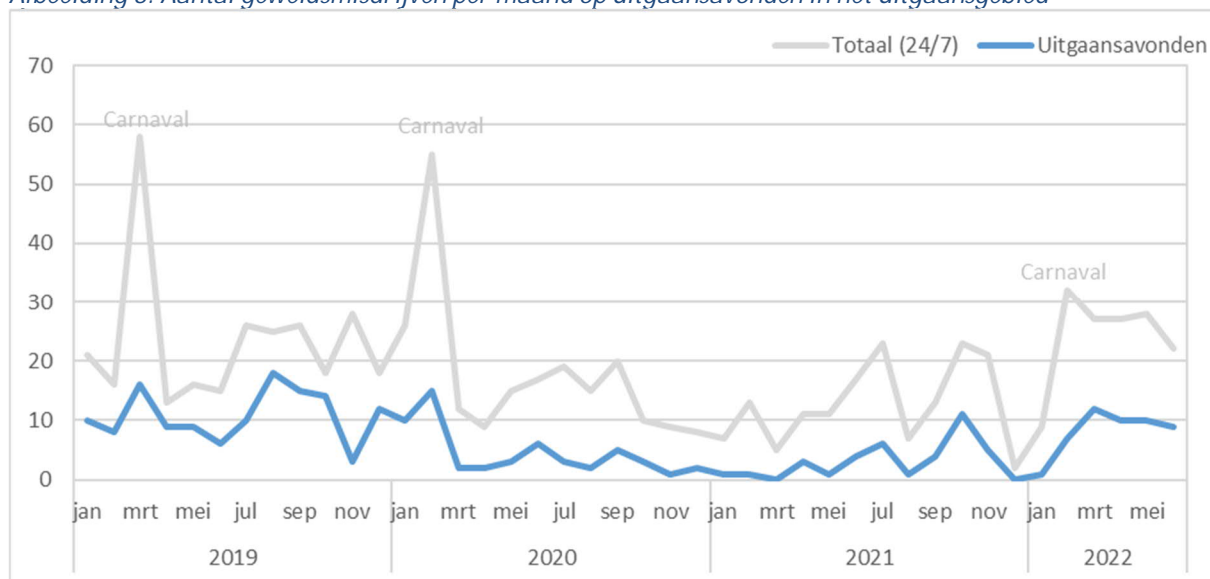
Afbeelding 2: Aantal geweldsmisdrijven op uitgaansavonden in het uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch
a) januari t/m juni b) januari t/m december

Half maart 2020 mochten horeca- en uitgaansgelegenheden niet meer open vanwege de coronapandemie. Sindsdien waren horeca- en uitgaansgelegenheden met periodes gesloten en in andere periodes onder voorwaarden open. Sinds 25 februari 2022 is de horeca weer volledig open. Als we kijken naar de ontwikkeling van het aantal geweldsmisdrijven per maand, dan zien we dat het aantal geweldsmisdrijven op de uitgaansavonden sterk afneemt sinds maart 2020. We zien dat het aantal geweldsmisdrijven over het algemeen relatief laag blijft in 2020 en 2021. Vanaf maart 2022 is het aantal geweldsmisdrijven op uitgaansavonden weer vergelijkbaar met 2019.

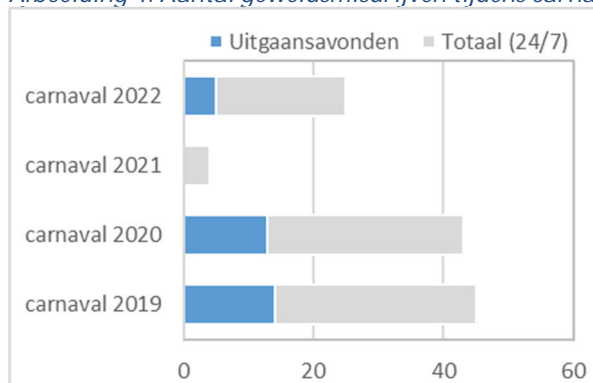
² Afhankelijk van de vergunning zijn horecazaken tot uiterlijk 5 uur open. Voor de analyse van de politiecijfers kijken we naar de incidenten/misdrijven die plaatsvinden tot 6.00 uur, vanwege uitgaanspubliek dat na de sluiting van de horecazaken nog op straat/onderweg naar huis is.

Afbeelding 3: Aantal geweldsmisdrijven per maand op uitgaansavonden in het uitgaansgebied

In bovenstaande afbeelding zijn bij het totaal aantal geweldsmisdrijven enkele 'pieken' te zien. Deze worden veroorzaakt door carnaval. Tijdens carnaval vinden er relatief veel geweldsmisdrijven plaats. Ten tijde van de carnaval 2021 was er vanwege de lockdown en de gesloten horeca geen sprake van reguliere carnavalsactiviteiten. Dit zien we ook terug in de cijfers. In 2022 was de horeca weer volledig open met carnaval. We zien hierbij weer meer geweldsmisdrijven dan in 2021, maar wel minder dan in 2019 en 2020.

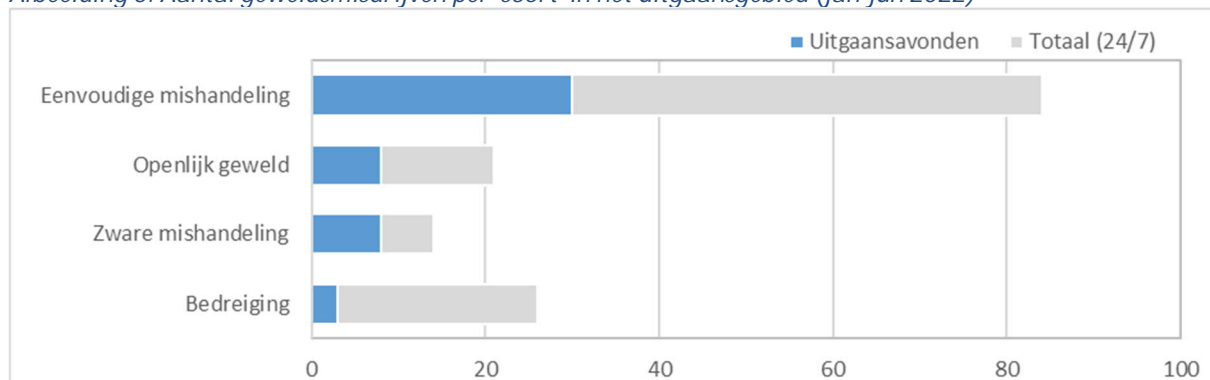
Afbeelding 4: Aantal geweldsmisdrijven tijdens carnaval

Type geweldsmisdrijven

Er zijn verschillende vormen van geweld. De geweldsmisdrijven zijn een optelling van bedreigingen, mishandeling en openlijke geweldpleging. In de eerste zes maanden van 2022 was er op de uitgaansavonden het vaakst sprake van eenvoudige mishandeling. Daarnaast gaat het ook om zware mishandeling en openlijk geweld. Bedreigingen worden minder vaak geregistreerd op de uitgaansavonden.

Afbeelding 5: Aantal geweldsmisdrijven per 'soort' in het uitgaansgebied (jan-jun 2022)

Tijdstippen

In onderstaande afbeelding wordt met kleuren aangegeven op welke momenten er meer geweldsmisdrijven zijn. Hoe donkerder de kleur, hoe meer misdrijven er door de politie zijn geregistreerd. In de eerste zes maanden van het jaar vonden de meeste geweldsmisdrijven plaats op zaterdagnacht (de nacht van zaterdag op zondag), de vrijdagnacht en de zondagavond. Er is nog één tijdstip in het overzicht dat enigszins opvalt. Dit is de maandagavond. Dit komt omdat er tijdens carnaval relatief veel geweldsmisdrijven op deze avond zijn geregistreerd.

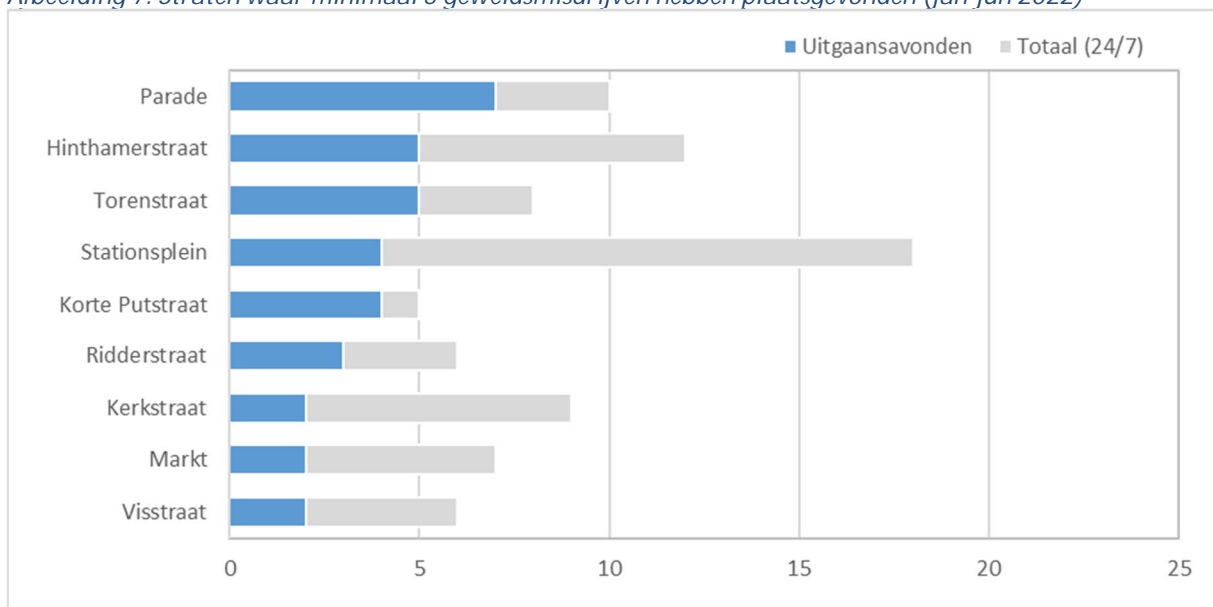
Afbeelding 6: Aantal geweldsmisdrijven per dagdeel in het uitgaansgebied (jan-jun 2022)

	6-12 uur	12-18 uur	18-24 uur	24-6 uur
Maandag				
Dinsdag				
Woensdag				
Donderdag				
Vrijdag				
Zaterdag				
Zondag				

Locaties

In de eerste zes maanden van dit jaar vonden de meeste geweldsmisdrijven op uitgaansavonden plaats op de Parade, gevolgd door de Hinthamerstraat en Torenstraat. Op deze plekken werden minimaal 5 geweldsmisdrijven op uitgaansavonden geregistreerd.

Afbeelding 7: Straten waar minimaal 5 geweldsmisdrijven hebben plaatsgevonden (jan-jun 2022)

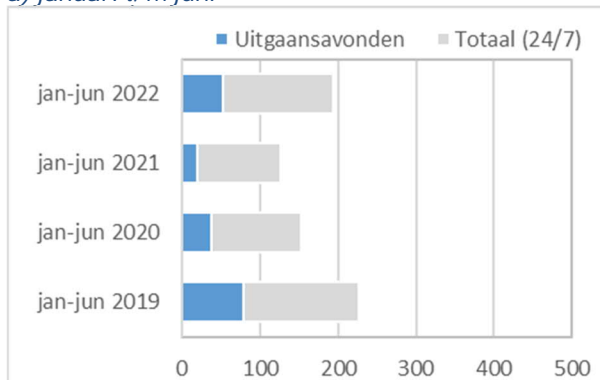
Overige geweldsincidenten

Naast de al eerder besproken geweldsmisdrijven, registreert de politie ook nog incidenten van 'ruzie/twist' en 'vechtpartijen'.

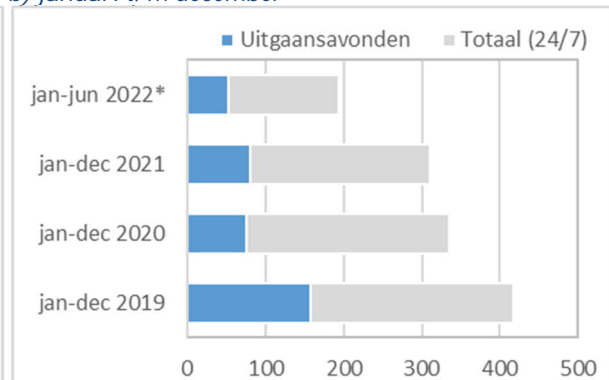
In de eerste zes maanden van 2022 werd van alle incidenten van ruzie/twist in het uitgaansgebied, ruim een kwart geregistreerd op één van de uitgaansavonden. Hierbij gaat het niet om fysiek geweld, maar bijvoorbeeld om scheldpartijen, ruzies en andere conflicten. In de eerste zes maanden van dit jaar was het aantal incidenten van ruzie/twist weer hoger dan in dezelfde periode in 2021 en 2020. Wel is dit aantal nog (iets) lager dan in 2019, met name tijdens de uitgaansavonden.

Afbeelding 8: Aantal incidenten van ruzie/twist in het uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch

a) januari t/m juni

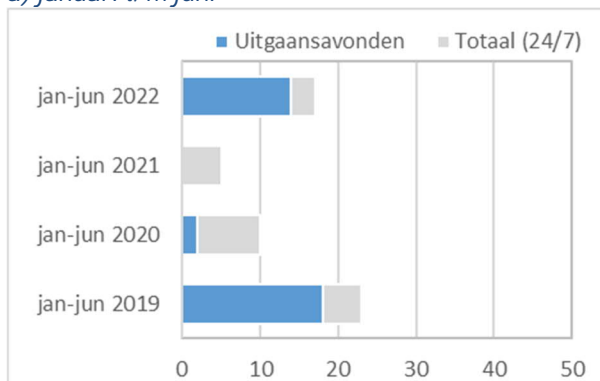
b) januari t/m december

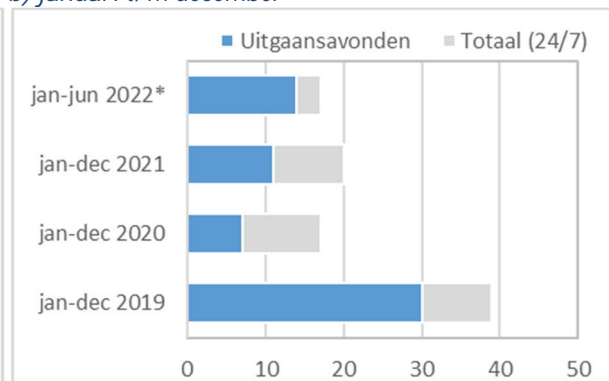
In de eerste zes maanden van dit jaar waren er ook meer vechtpartijen dan in dezelfde periode in 2020 en 2021. Wel is dit aantal lager dan in 2019. Een groot deel van de vechtpartijen vindt plaats op de uitgaansavonden. In de eerste zes maanden van 2022 vond 82% van de vechtpartijen in het uitgaansgebied plaats op één van de uitgaansavonden.

Afbeelding 9: Aantal incidenten van vechtpartij in het uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch

a) januari t/m juni

b) januari t/m december

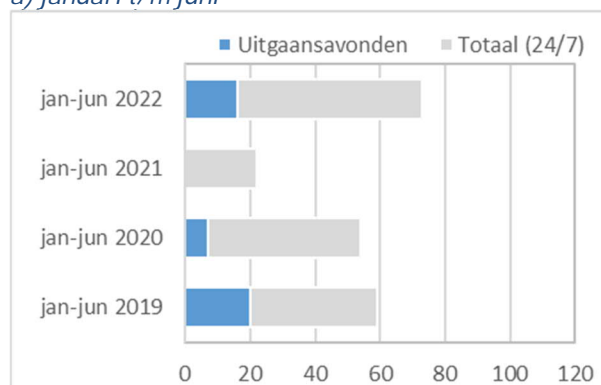
2.2 Zakkenrollen en straatroof

In de eerste zes maanden van 2022 waren er meer misdrijven van zakkenrollen in het uitgaansgebied dan in dezelfde periode de afgelopen jaren. Het aantal misdrijven tijdens de uitgaansavonden is weer bijna even hoog als in 2019. In de eerste zes maanden van 2022 vond ongeveer 22% van de misdrijven van zakkenrollen plaats op één van de uitgaansavonden. Ook tijdens carnaval worden relatief veel misdrijven van zakkenrollen geregistreerd. Tijdens de carnaval van 2022 zijn er 34 misdrijven geregistreerd. Dit is (iets) hoger dan in de voorgaande jaren (2019: 17, 2020: 26, 2021: 0).

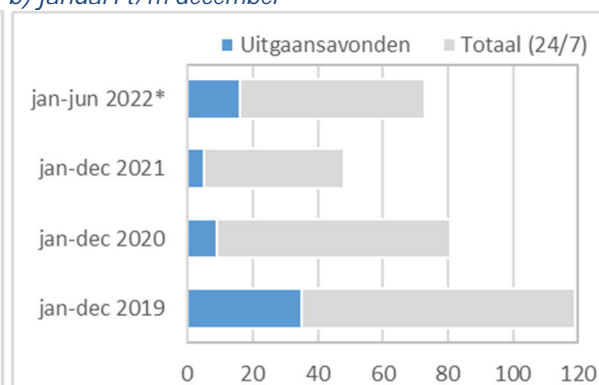
Straatroven komen minder vaak voor. In de eerste zes maanden van 2022 zijn er in het uitgaansgebied in totaal 3 straatroven geregistreerd, waarvan 1 op een uitgaansavond. Ook in de andere jaren zijn er enkele straatroven geregistreerd.

Afbeelding 10: Aantal misdrijven van zakkenrollen in het uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch

a) januari t/m juni

b) januari t/m december

2.3 Overlast

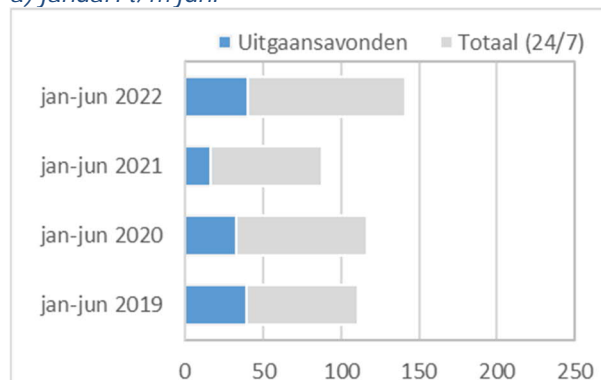
Uitgaan en evenementen kunnen gepaard gaan met overlast, zoals luidruchtig uitgaanspubliek, al dan niet onder invloed van alcohol of drugs. In deze paragraaf gaan we in op enkele overlastthema's die aan uitgaan en evenementen kunnen worden gerelateerd.

Alcohol- en drugsoverlast

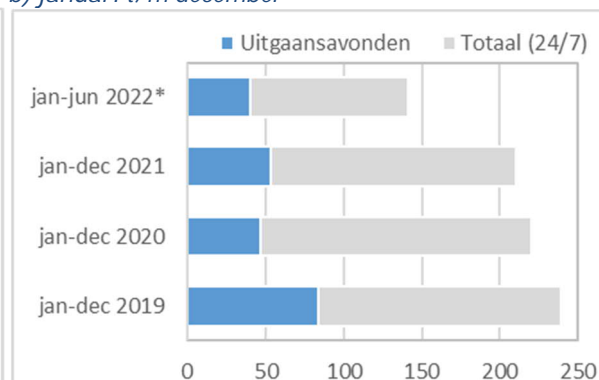
In 2020 en 2021 was het aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast in het uitgaansgebied iets lager dan in 2019. Onder andere tijdens de uitgaansavonden waren er minder incidenten. In de periode januari tot en met juni 2022 is het aantal incidenten in het uitgaansgebied weer (iets) hoger dan in dezelfde periode in de afgelopen drie jaar. Als we alleen kijken naar de uitgaansavonden, dan waren er in de eerste zes maanden van 2022 ongeveer evenveel incidenten als in dezelfde periode in 2019.

Afbeelding 11: Aantal incidenten van alcohol- en drugsoverlast in het uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch

a) januari t/m juni

b) januari t/m december

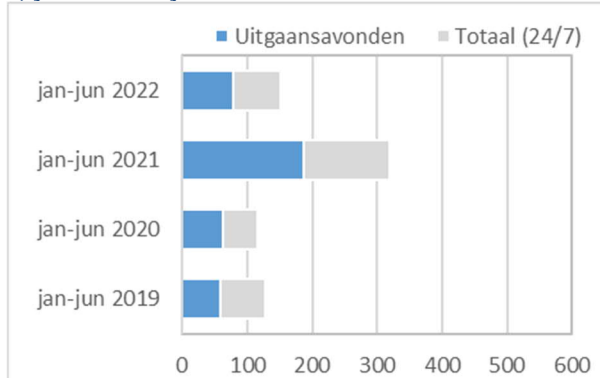

Geluidshinder

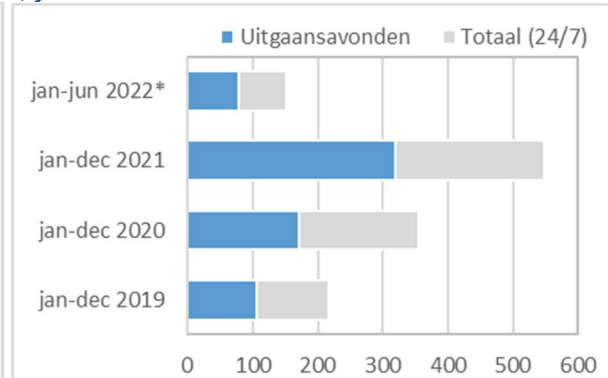
Overlast en evenementen kunnen gepaard gaan met luidruchtig (uitgaans)publiek. Door de (gedeeltelijke) sluiting van horeca en afgelaste / aangepaste evenementen, zou een afname van het aantal incidenten van geluidshinder verwacht kunnen worden. Echter, in (de laatste zes maanden van) 2020 en in 2021 werden er meer incidenten van geluidshinder geregistreerd dan in 2019. Dit geldt zowel voor het uitgaansgebied als ook de totale gemeente. In de eerste zes maanden van 2022 is het aantal geregistreerde incidenten van geluidshinder weer lager vergeleken met dezelfde periode vorig jaar.

Afbeelding 12: Aantal incidenten van geluidshinder in het uitgaansgebied van 's-Hertogenbosch

a) januari t/m juni

b) januari t/m december

De politie maakt bij de registraties onderscheid naar geluidshinder van horeca, geluidshinder van evenementen en 'overige' geluidshinder. Haast alle registraties betreffen 'overige' geluidshinder. In de eerste zes maanden van 2022 gaat het bij 10 incidenten om geluidshinder van horeca en zijn er geen incidenten van geluidshinder van evenementen geregistreerd.

Tijdstippen geluidshinder

In onderstaande afbeelding wordt met kleuren aangegeven op welke momenten er meer incidenten van geluidshinder zijn. Hoe donkerder de kleur, hoe meer incidenten er door de politie zijn geregistreerd. In de eerste zes maanden van dit jaar vonden de meeste incidenten van geluidshinder plaats op vrijdagnacht (de nacht van vrijdag op zaterdag), de zaterdagnacht en de vrijdagavond.

Afbeelding 13: Aantal incidenten van geluidshinder per dagdeel in het uitgaansgebied (jan-jun 2022)

	6-12 uur	12-18 uur	18-24 uur	24-6 uur
Maandag				
Dinsdag				
Woensdag				
Donderdag				
Vrijdag				
Zaterdag				
Zondag				

Locaties geluidshinder

De geluidshinder vindt verspreid in het uitgaansgebied plaats. Er is geen enkele straat waar tijdens de uitgaansavonden vijf of meer incidenten zijn geregistreerd in de periode januari tot en met juni 2022.

3. Ervaringen uitgaanspubliek

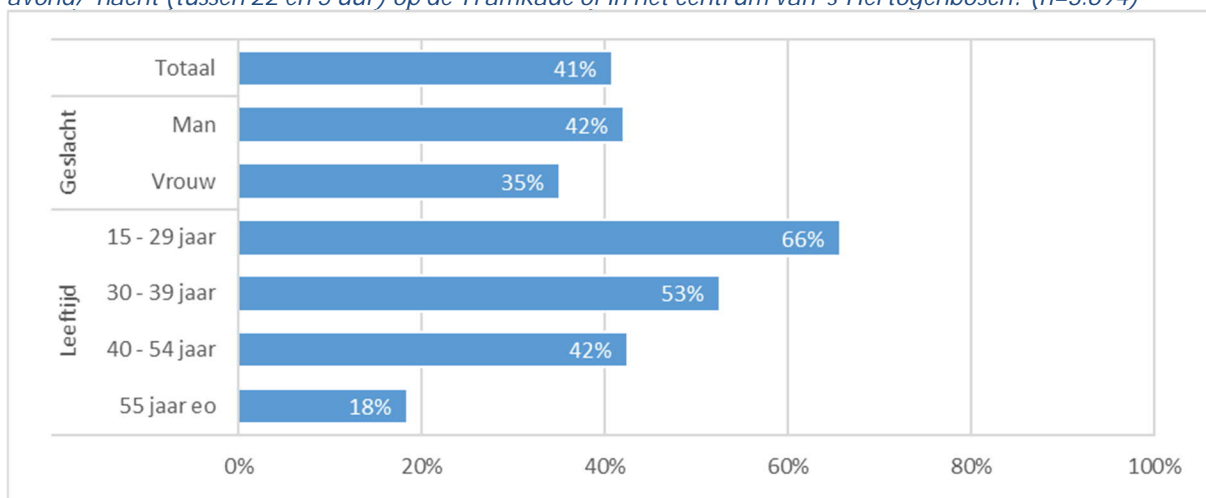
Sinds 25 februari 2022 is de horeca weer open. Op het moment dat horeca- en uitgaansgelegenheden weer drie maanden open waren, is er een vragenlijst over uitgaan uitgezet. Allereerst is aan respondenten gevraagd of zij in de afgelopen drie maanden zijn uitgegaan. Aan het uitgaanspubliek zijn vervolgens vragen voorgelegd over onder andere veilig voelen, het voorkomen van overlast en criminaliteit en slachtofferschap. In dit hoofdstuk komen de ervaringen van het uitgaanspubliek aan bod.

3.1 Uitgaan in 's-Hertogenbosch

Aan de respondenten is allereerst gevraagd of zij in de afgelopen drie maanden wel eens zijn uitgegaan op donderdag-, vrijdag-, of zaterdagavond/-nacht (tussen 22 en 5 uur) op de Tramkade of in het centrum van 's-Hertogenbosch. Zoals bijvoorbeeld naar een café, bar, discotheek of andere uitgaansgelegenheid. 41% van de respondenten is in de afgelopen drie maanden uitgegaan. Deze groep noemen we hierna het uitgaanspubliek.

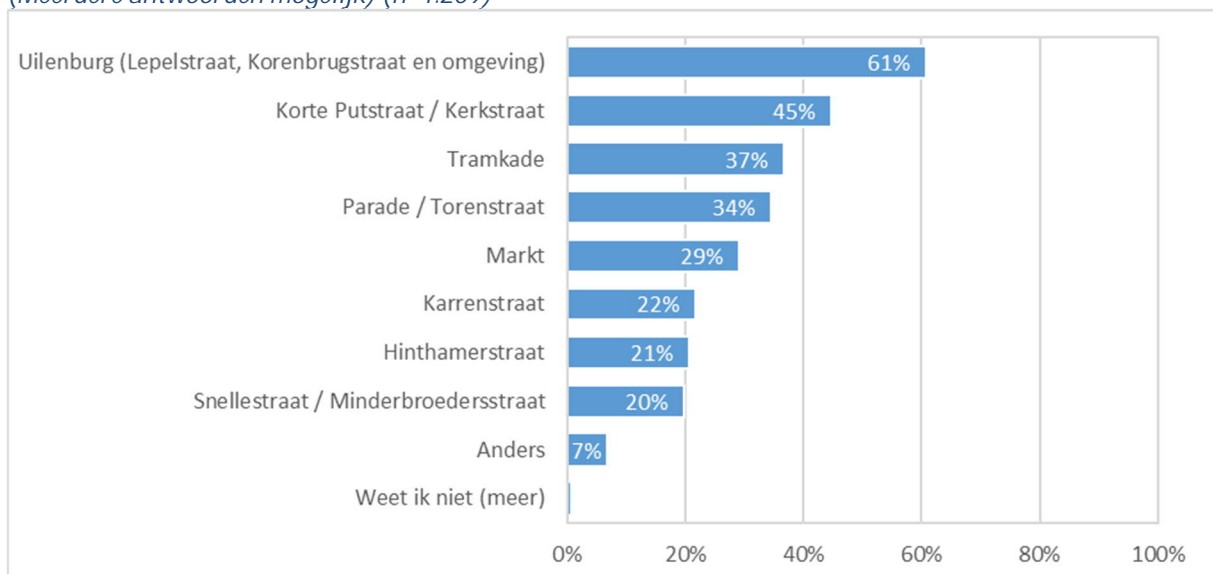
Van de respondenten zijn jongvolwassenen (15-29 jaar) (66%) het vaakst wel eens uitgegaan in de afgelopen 3 maanden, gevolgd door de 30 t/m 39 jarigen (53%). Verder gaan mannen (42%) iets vaker uit dan vrouwen (35%). Respondenten uit de Binnenstad (62%) en Muntel/Vliert (58%) gaan vaker uit dan respondenten uit andere wijken.

Afbeelding 14: Bent u de afgelopen 3 maanden wel eens uitgegaan op donderdag-, vrijdag-, of zaterdagavond/-nacht (tussen 22 en 5 uur) op de Tramkade of in het centrum van 's-Hertogenbosch? (n=3.694)

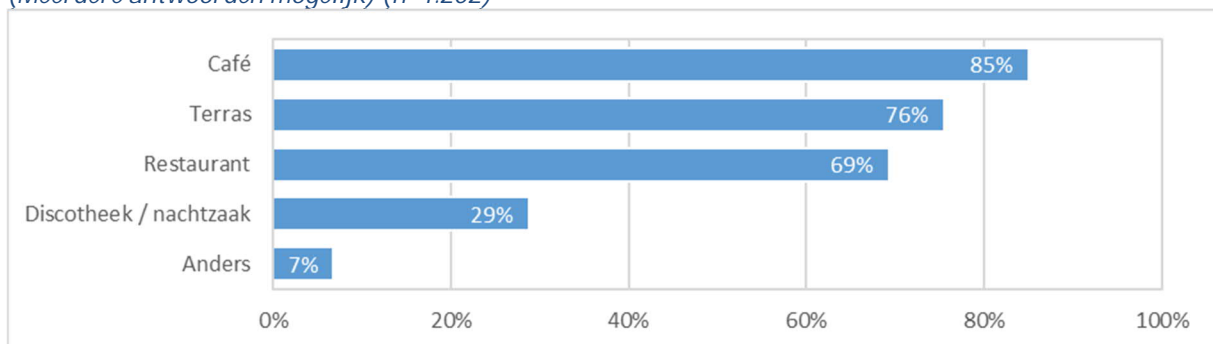
Van het uitgaanspubliek zijn veel mensen in de afgelopen drie maanden uitgegaan in de buurt van de Uilenburg, zoals de Lepelstraat, de Korenbrugstraat en omgeving (61%). Ook de Korte Putstraat / Kerkstraat werd vaak bezocht (45%). 37% geeft aan de Tramkade te hebben bezocht en 34% de Parade / Torenstraat. Bij 'Anders' werd vaak de Verkadefabriek en de Ridderstraat genoemd.

Afbeelding 15: Welke locaties heeft u in de afgelopen 3 maanden tijdens het uitgaan bezocht? (Meerdere antwoorden mogelijk) (n=1.209)

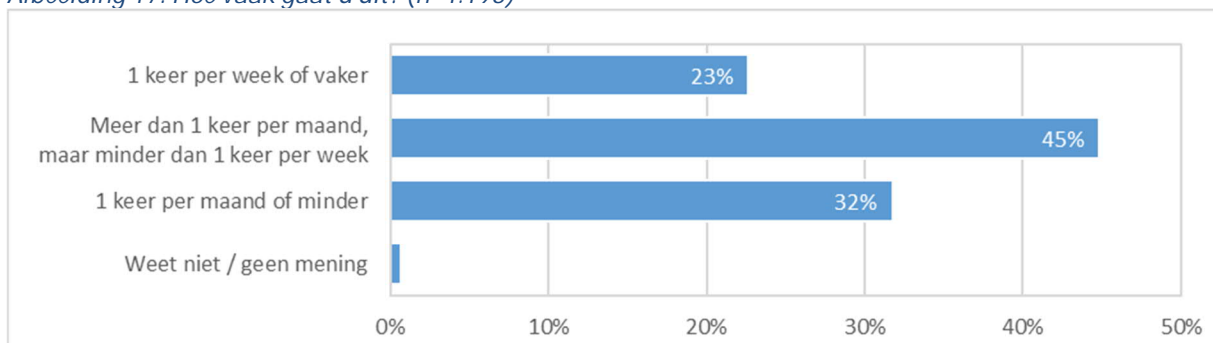
De respondenten bezochten tijdens het uitgaan vooral cafés (85%), het terras (69%) en restaurants (69%). Een kleiner deel van de respondenten bezoekt een discotheek of nachtzaak (29%). Bij 'Anders' worden vaak festivals en evenementen genoemd, zoals festival Tramkade.

Afbeelding 16: Welke uitgaanslocaties heeft u de afgelopen 3 maanden bezocht? (Meerdere antwoorden mogelijk) (n=1.202)

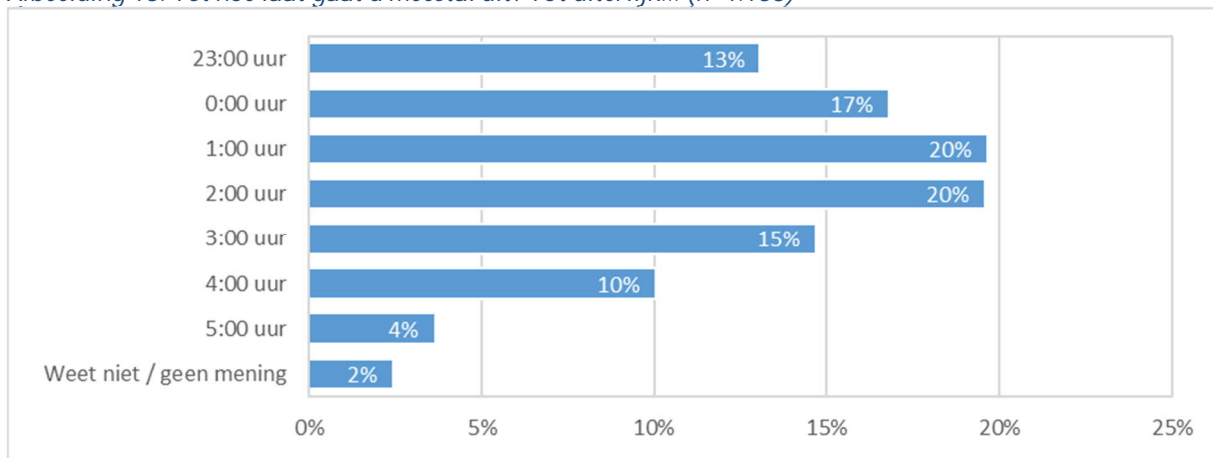
Van de respondenten die de afgelopen drie maanden zijn uitgegaan, gaat bijna een kwart minimaal 1 keer per week uit. Bijna de helft gaat meer dan 1 keer per maand, maar minder van 1 keer per week uit, en ongeveer een derde gaat minder dan 1 keer per maand uit.

Afbeelding 17: Hoe vaak gaat u uit? (n=1.193)

Aan de respondenten is gevraagd tot hoe laat men meestal uitgaat. De helft van de respondenten gaat tot uiterlijk 23, 24 of 1 uur 's nachts uit. 10% gaat tot uiterlijk 4 uur uit en 4% tot uiterlijk 5 uur.

Afbeelding 18: Tot hoe laat gaat u meestal uit? Tot uiterlijk... (n=1.188)

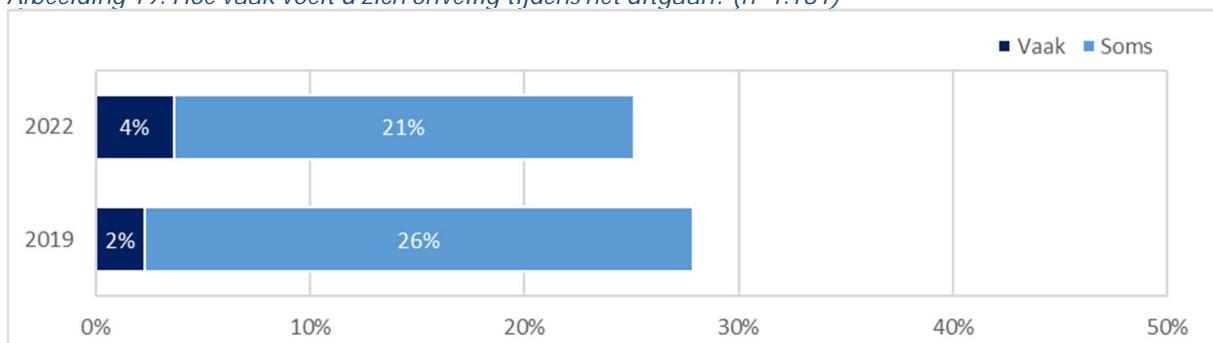
3.2 Onveiligheidsgevoel bij het uitgaan

In deze paragraaf staat centraal hoe de respondenten de veiligheid in het uitgaansgebied ervaren. Hoeveel mensen voelen zich wel eens onveilig tijdens het uitgaan? Waarom voelt men zich onveilig en op welke plekken?

Hoe vaak voelt u zich onveilig?

Aan de respondenten die in de voorgaande drie maanden zijn uitgegaan, voelt een kwart zich wel eens onveilig tijdens het uitgaan. Hiervan voelt 4% zich *vaak* onveilig en 21% *soms*. Vrouwen (31%) en jongvolwassenen (15-29 jaar) (33%) voelen zich vaker dan gemiddeld wel eens onveilig. In vergelijking met 2019 geven iets meer respondenten aan zich *vaak* onveilig te voelen en minder respondenten dat zij zich *soms* onveilig voelen.

Afbeelding 19: Hoe vaak voelt u zich onveilig tijdens het uitgaan? (n=1.181)

Waar voelt het uitgaanspubliek zich onveilig?

Aan de respondenten die zich *vaak* of *soms* onveilig voelen tijdens het uitgaan, is gevraagd op welke plekken men zich wel eens onveilig voelt tijdens het uitgaan. De locaties die het meest genoemd zijn:

- Parade
- Hinthamerstraat
- Markt en zijstraten
- Karrenstraat
- Visstraat (omgeving Jumbo en Wilhelminabrug)

Een groep respondenten geeft aan dat zij zich niet specifiek op een plek onveilig voelen, maar dat het geldt voor het hele centrum. Zij voelen zich onveilig op straat, de zijstraatjes, steegjes en tussenstraatjes, zoals op de looproute naar de parkeergarage, bij de fietsenstalling en op de route terug naar huis (dus niet alleen in het centrum, maar ook in de omliggende wijken). Daarnaast is het niet altijd een bepaalde locatie, maar is het onveilig voelen afhankelijk van de mensen die tegenkomt.

Waarom voelt het uitgaanspubliek zich onveilig?

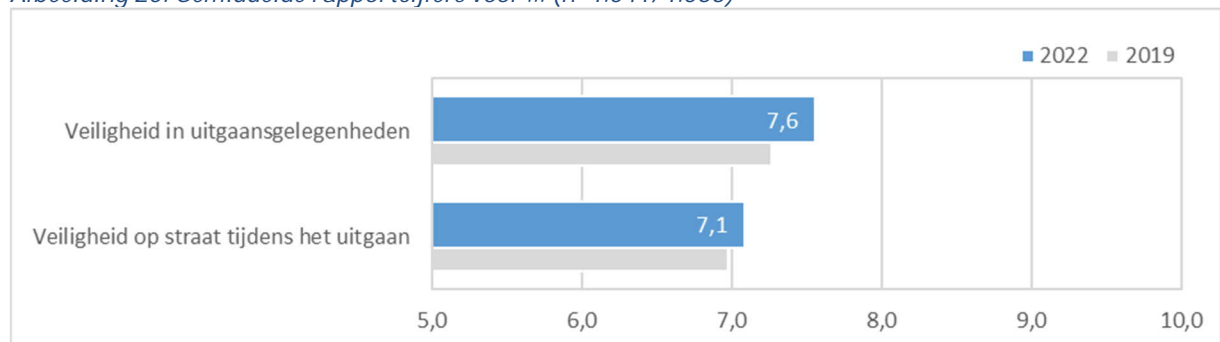
Men voelt zich het vaakst onveilig door grote groepen (rondhangende) mensen, mensen die te veel hebben gedronken en agressieve mensen. Ook drugsgebruikers en dealers geven mensen een onveilig gevoel. Het is vaak gewoon de sfeer die er heerst. Bijvoorbeeld door geschreeuw, een grote mond hebben, aangesproken worden, vreemde types of zwervers. Verder zijn er mensen die zich onveilig voelen omdat het verkeer veel te hard rijdt door de straten.

“Te veel dronken mensen die zich niet kunnen gedragen en dan vervelend opdringerig worden met als doel te provoceren/uit te lokken.”

Welk rapportcijfer geeft het uitgaanspubliek voor het veilig uitgaan?

Alles overziend beoordeelt het uitgaanspubliek de veiligheid in de *uitgaansgelegenheden* met het rapportcijfer 7,6 en de veiligheid *op straat* met het rapportcijfer 7,1. Dat is iets beter dan in 2019.

Afbeelding 20: Gemiddelde rapportcijfers voor ... (n=1.041/1.066)

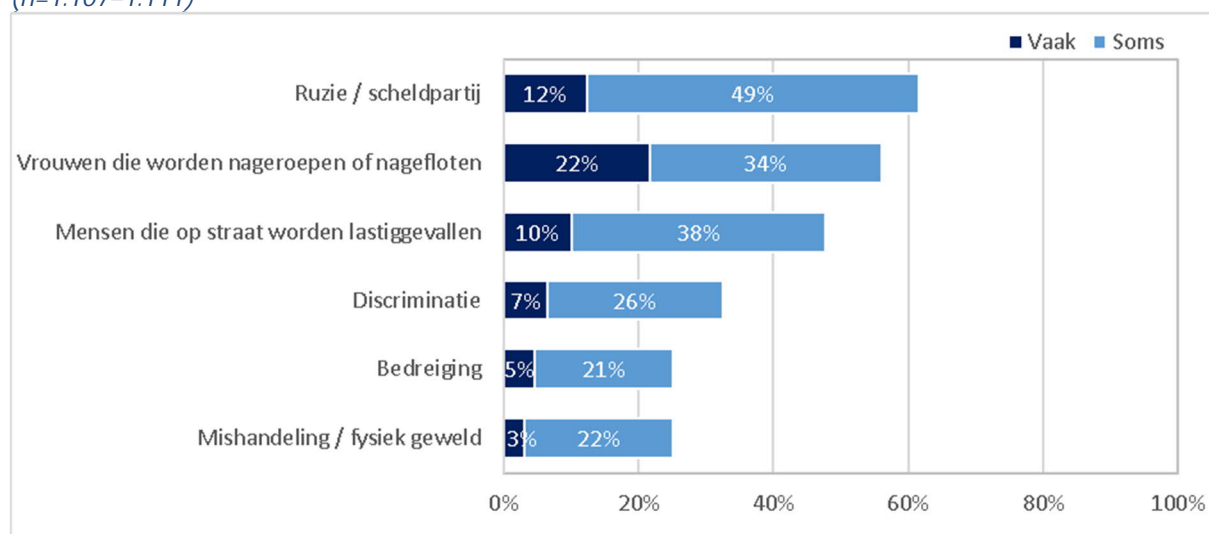

3.3 Overlast en criminaliteit tijdens het uitgaan

3.3.1 Uitgaansgeweld

In 2022 geeft 22% van het uitgaanspubliek aan dat vrouwen *vaak* worden nageroepen of nagefloten. Daarnaast geeft 12% aan dat ruzies/scheldpartijen *vaak* voorkomen tijdens het uitgaan en 10% dat er *vaak* mensen op straat worden lastiggevallen. Volgens 7% komt discriminatie *vaak* voor. Verder geeft 5% aan dat er *vaak* sprake is van bedreigingen en 3% van mishandelingen tijdens het uitgaan.

Afbeelding 21: Plaatsvinden van grensoverschrijdend gedrag tijdens het uitgaan (% komt vaak/soms voor) (n=1.107-1.111)

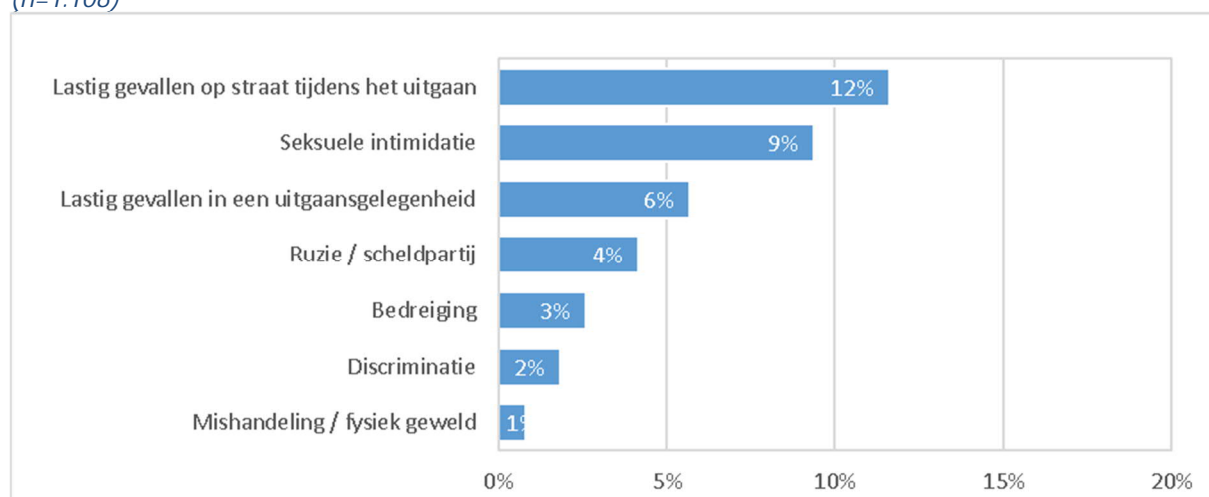

De respondenten is ook gevraagd of zij in de afgelopen drie maanden tijdens het uitgaan *zelf* slachtoffer zijn geworden van grensoverschrijdend gedrag. In 2022 geeft 12% van het uitgaanspubliek aan dat zij lastig zijn gevallen op straat tijdens het uitgaan. Verder geeft 9% aan slachtoffer te zijn van seksuele intimidatie, zoals ongewenste aanrakingen of seksueel getinte opmerkingen. 6% werd lastig gevallen in een uitgaansgelegenheid. Nog eens 4% werd slachtoffer van een ruzie of scheldpartij, 3% van bedreiging, 2% van discriminatie en 1% van mishandeling/fysiek geweld.

Vrouwen en jongvolwassenen geven vaker dan andere groepen aan dat zij zijn lastig gevallen op straat tijdens het uitgaan en dat zij slachtoffer zijn van seksuele intimidatie.

Een aantal respondenten geven aan dat zij ergens anders slachtoffer van zijn. Hierbij wordt onder andere naropen genoemd. Een enkeling geeft aan dat iemand iets in hun drankje heeft gedaan.

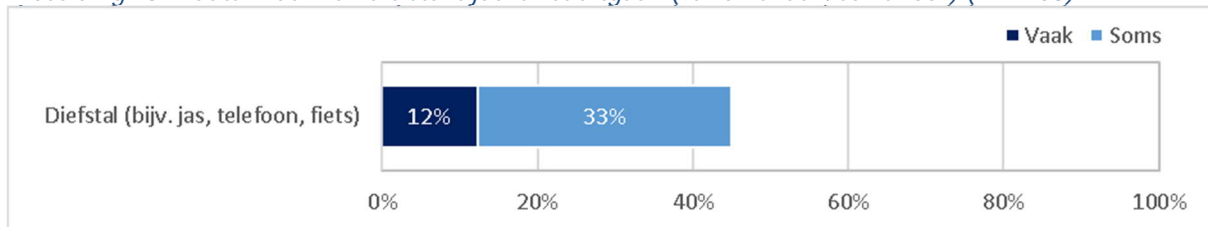
Afbeelding 22: Bent u tijdens het uitgaan ZELF slachtoffer geworden van de volgende vervelende situaties ...? (n=1.108)

3.3.2 Diefstal

Volgens 45% van het uitgaanspubliek komt diefstal tijdens het uitgaan (bijvoorbeeld van een jas, telefoon of fiets) *vaak* of *soms* voor. Volgens 12% komt dit zelfs *vaak* voor. 3% van het uitgaanspubliek geeft aan dat zij in de afgelopen drie maanden zelf slachtoffer zijn geworden van diefstal.

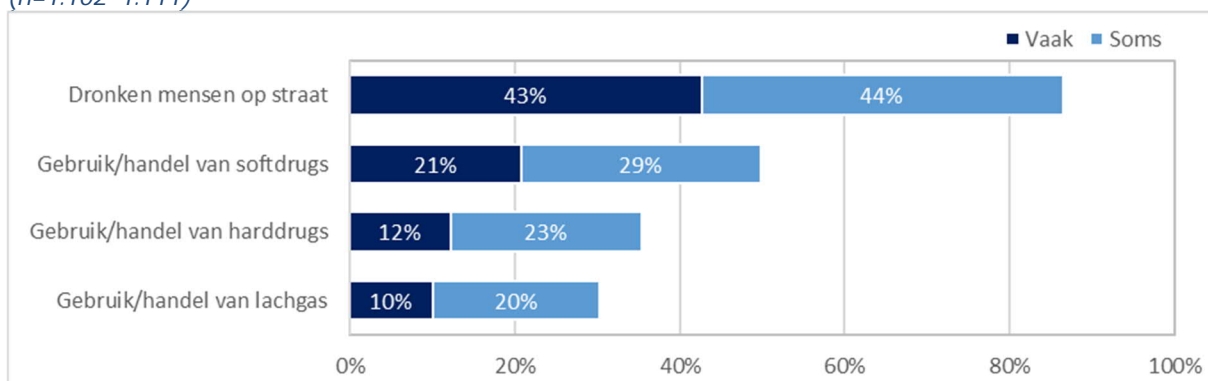
Afbeelding 23: Plaatsvinden van diefstal tijdens het uitgaan (% komt vaak/soms voor) (n=1.108)

3.3.3 Alcohol- en drugsoverlast

In 2022 geeft ongeveer 43% van het uitgaanspubliek aan dat er tijdens het uitgaan *vaak* dronken mensen op straat zijn. Volgens nog eens 44% is hier *soms* sprake van. Daarnaast geeft 21% van de respondenten aan dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel van softdrugs, 12% dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel in harddrugs en 10% dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel in lachgas. Tussen de 20% en 30% van de respondenten geeft aan dat hier *soms* sprake van is.

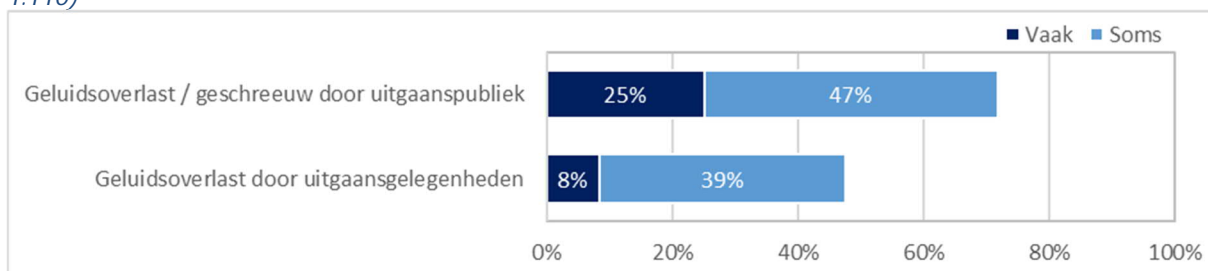
Afbeelding 24: Plaatsvinden van alcohol- en drugsoverlast tijdens het uitgaan (% komt vaak/soms voor) (n=1.102–1.111)

3.3.4 Geluidsoverlast

Bijna driekwart van de respondenten geeft aan dat er wel eens sprake is van geluidsoverlast of geschreeuw door uitgaanspubliek. Volgens een kwart is dit zelfs *vaak* zo. Daarnaast geeft 8% aan dat er *vaak* geluidsoverlast is door uitgaansgelegenheden. Nog eens 39% geeft aan dat dit *soms* zo is.

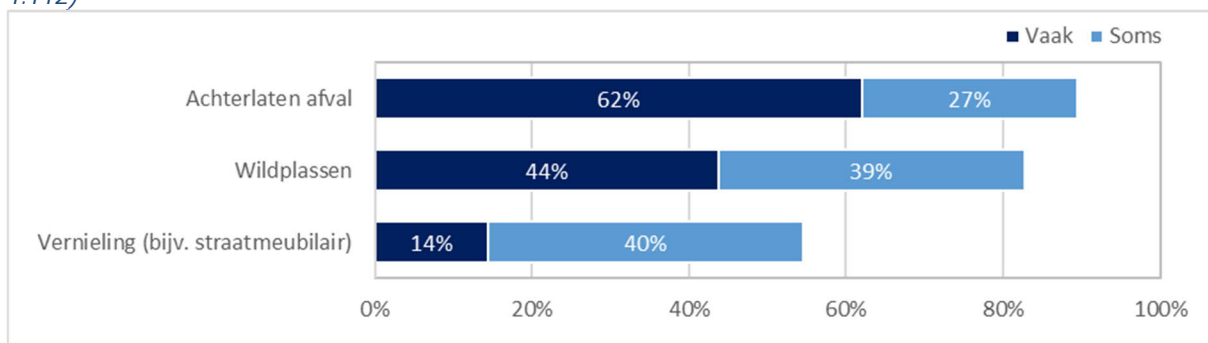
Afbeelding 25: Plaatsvinden van geluidsoverlast tijdens het uitgaan (% komt vaak/soms voor) (n=1.108–1.110)

3.3.5 Overige overlast

Als laatste hebben we het uitgaanspubliek naar enkele overige vormen van overlast gevraagd. Van het uitgaanspubliek geeft 62% aan dat er *vaak* afval wordt achtergelaten en 44% dat er *vaak* sprake is van wildplassen. Nog eens 14% geeft aan dat er *vaak* vernielingen zijn tijdens het uitgaan, zoals vernieling van straatmeubilair.

Afbeelding 26: Plaatsvinden van overige overlast tijdens het uitgaan (% komt vaak/soms voor) (n=1.105–1.112)

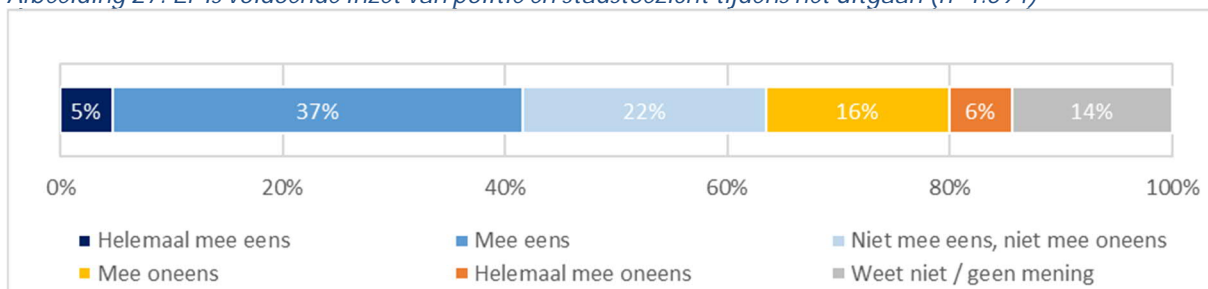

Aan het uitgaanspubliek is gevraagd of er nog andere vormen van overlast en criminaliteit zijn die voorkomen tijdens het uitgaan. Zo'n 5% van het uitgaanspubliek ervaart andere vormen van overlast. Hierbij gaat het vooral over verkeersoverlast door scooters en auto's, zoals te hard rijden, gevaarlijk rijgedrag en geluidsoverlast van draaiende motoren.

3.4 Inzet van politie en stadstoezicht

De gemeente en de politie willen graag weten of het uitgaand publiek vindt of er voldoende inzet is van politie en stadstoezicht tijdens het uitgaan. In 2022 vindt 42% van het uitgaanspubliek dat er voldoende inzet is van politie en stadstoezicht tijdens het uitgaan. Daarentegen vindt 22% de inzet van de toezichthouders onvoldoende. De overige respondenten zijn neutraal, weten het antwoord niet of hebben hierover geen mening.

Afbeelding 27: Er is voldoende inzet van politie en stadstoezicht tijdens het uitgaan (n=1.094)

4. Ervaringen omwonenden van uitgaansgelegenheden

Naast dat we geïnteresseerd zijn in de ervaringen van mensen die wel eens uitgaan in de binnenstad van 's-Hertogenbosch, zijn wij ook geïnteresseerd in de ervaringen van mensen die in de buurt wonen van uitgaansgelegenheden. De ervaringen van omwonenden van uitgaansgelegenheden komen in dit hoofdstuk aan bod.

4.1 Omwonenden van uitgaansgelegenheden

In het tweede deel van de vragenlijst is respondenten gevraagd of zij in één van de drie buurten met een horeca hotspot wonen: Binnenstad centrum, Binnenstad oost en het Zand (zie §1.2). In totaal wonen 518 respondenten in één van deze drie buurten.

Tabel 1: Aantal respondenten per buurt (n=3.518)

Buurt	n	%
Binnenstad centrum	311	9%
Binnenstad oost	122	4%
Het Zand	85	2%
Totaal uitgaansgebied Binnenstad	518	15%

Aan de inwoners van Binnenstad centrum, Binnenstad oost en Het Zand is vervolgens gevraagd of er uitgaansgelegenheden zijn in de directe woonomgeving zoals een café, bar, discotheek of andere uitgaansgelegenheid. Ruim twee derde van de inwoners woont in de buurt van een uitgaansgelegenheid. Inwoners van Binnenstad centrum wonen het vaakst in de buurt van een uitgaansgelegenheid, gevolgd door inwoners van Binnenstad oost. De volgende vragen in dit hoofdstuk zijn alleen voorgelegd aan de omwonenden van een uitgaansgelegenheid.

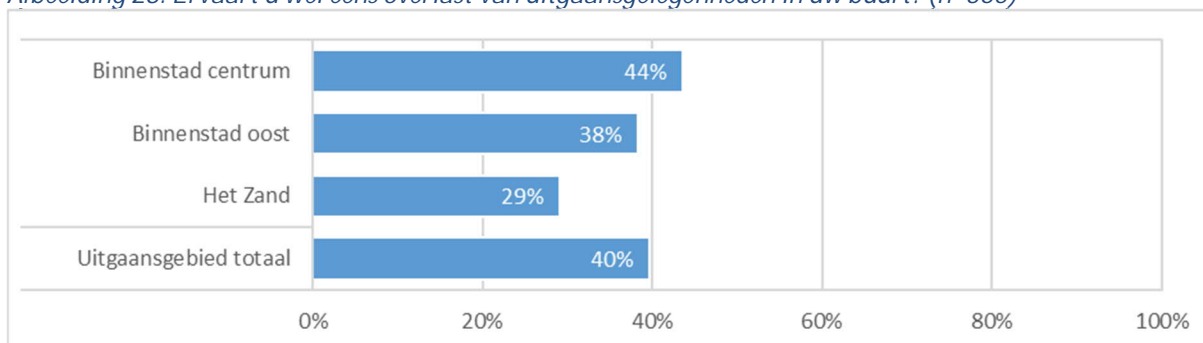
Tabel 2: Zijn er uitgaansgelegenheden in uw directe woonomgeving? (n=518)

Buurt	n	% ja
Binnenstad centrum	309	74%
Binnenstad oost	122	66%
Het Zand	85	58%
Totaal uitgaansgebied Binnenstad	518	69%

4.2 Overlast en criminaliteit rondom uitgaansgelegenheden

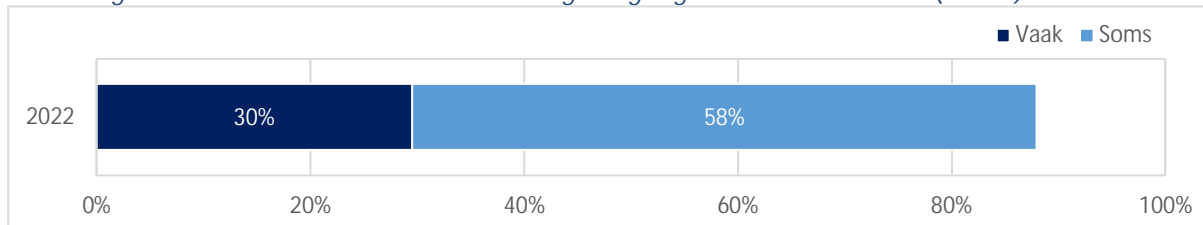
Van de omwonenden van een uitgaansgelegenheid ervaart gemiddeld 40% wel eens overlast van uitgaansgelegenheden in hun buurt. Dit aandeel is het hoogst in Binnenstad centrum (44%), gevolgd door Binnenstad oost (38%). In het Zand ervaren minder omwonenden overlast van uitgaansgelegenheden (29%).

Afbeelding 28: Ervaart u wel eens overlast van uitgaansgelegenheden in uw buurt? (n=365)

Aan de groep omwonenden die aangeeft wel eens overlast te ervaren van uitgaansgelegenheden in de buurt is gevraagd hoe vaak men hier overlast van ervaart. 30% ervaart hier vaak overlast van en nog eens 58% soms. Een kleine groep respondenten geeft aan dat dit zelden tot nooit voorkomt (12%)³.

Afbeelding 29: Hoe vaak ervaart u overlast van uitgaansgelegenheden in uw buurt? (n=150)

Aan de respondenten die vaak of soms overlast ervaren van uitgaansgelegenheden is gevraagd op welke dagen en tijdstippen zij hier overlast van ervaren. In onderstaande afbeelding wordt met kleuren aangegeven op welke momenten de meeste overlast wordt ervaren. Hoe donkerder de kleur, hoe hoger het aandeel respondenten dat overlast op dit tijdstip ervaart. De overlast wordt met name ervaren op de vrijdag- en zaterdagavond en -nacht. Maar ook op de donderdag- en zondagavond en -nacht wordt er relatief veel overlast ervaren.

Afbeelding 30: Op welke dagen en tijdstippen vindt de overlast van uitgaansgelegenheden met name plaats? (Meer antwoorden mogelijk) (n=137)

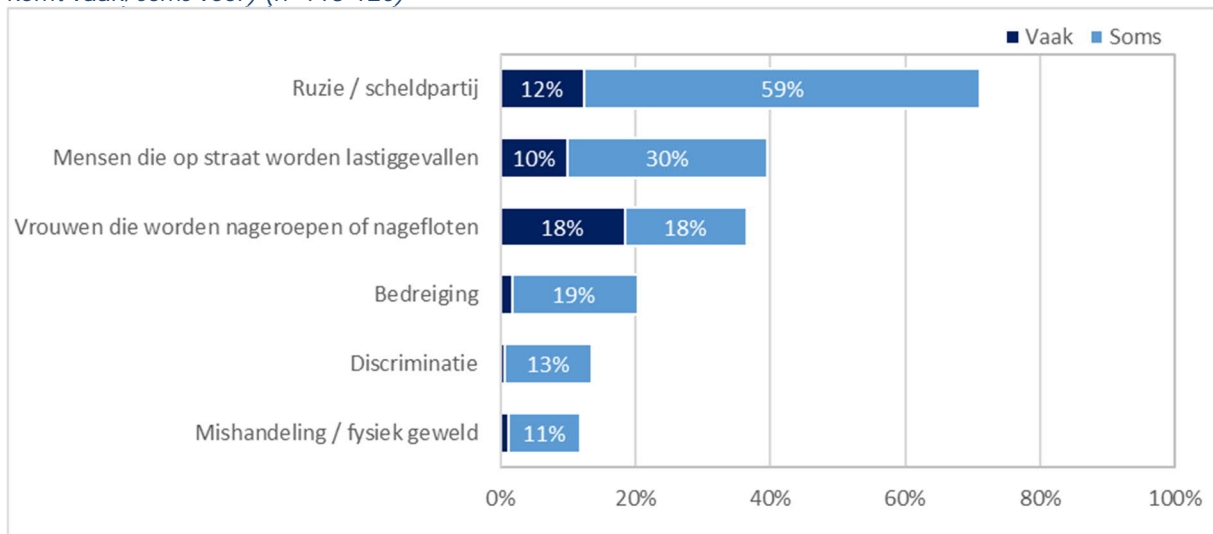
	6-12 uur	12-18 uur	18-24 uur	24-6 uur
Maandag				
Dinsdag				
Woensdag				
Donderdag				
Vrijdag				
Zaterdag				
Zondag				

4.2.1 Uitgaansgeweld

Van de respondenten die vaak of soms overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft 18% aan dat vrouwen vaak worden nageroepen of nagefloten. Daarnaast geeft 12% aan dat ruzies/scheldpartijen vaak voorkomen en 10% dat er vaak mensen op straat worden lastiggevallen. Eén tot twee procent van de respondenten geeft aan dat bedreigingen, discriminatie en mishandelingen/fysiek geweld vaak voorkomen rondom uitgaansgelegenheden in hun buurt.

³ De resultaten worden vanaf hier niet meer uitgesplitst per buurt, omdat het aantal respondenten per buurt te klein is om afzonderlijk te kunnen presenteren.

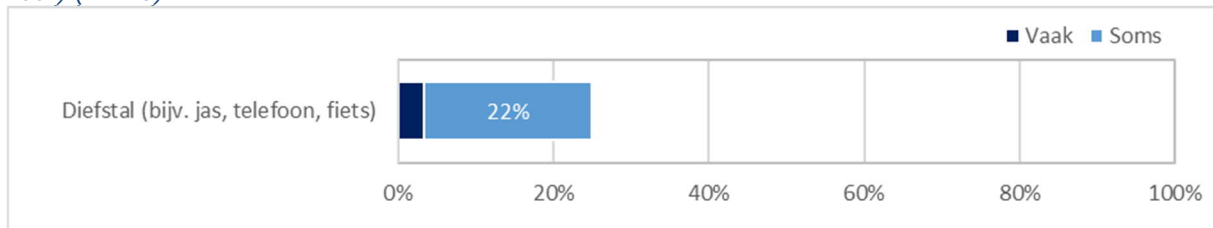
Afbeelding 31: Plaatsvinden van grensoverschrijdend gedrag rondom uitgaansgelegenheden in uw buurt (% komt vaak/soms voor) (n=118-120)

4.2.2 Diefstal

Van de respondenten die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft een kwart aan dat diefstal (bijvoorbeeld van een jas, telefoon of fiets) *vaak* of *soms* voorkomt. Volgens 3% komt dit *vaak* voor.

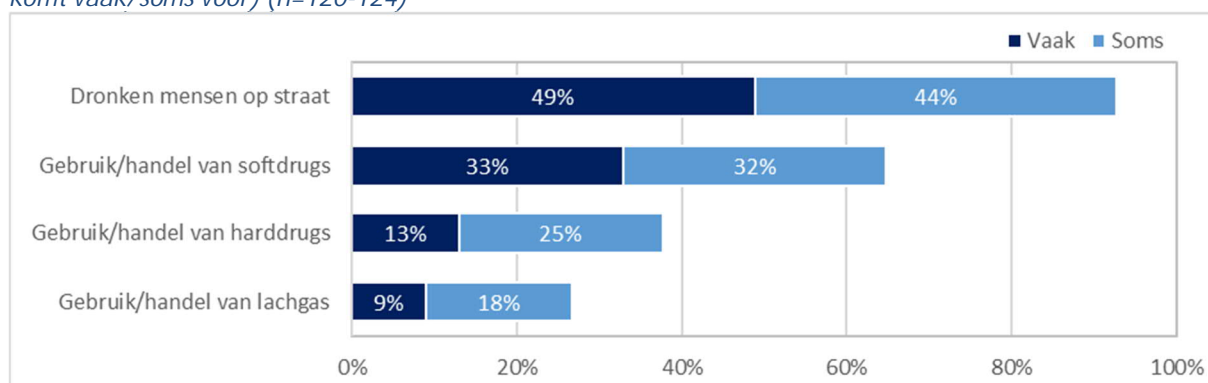
Afbeelding 32: Plaatsvinden van diefstal rondom uitgaansgelegenheden in uw buurt (% komt vaak/soms voor) (n=120)

4.2.3 Alcohol- en drugsoverlast

Van de respondenten die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft 49% van de respondenten aan dat er *vaak* dronken mensen op straat zijn. Volgens nog eens 44% is hier *soms* sprake van. Daarnaast geeft 33% van de respondenten aan dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel van softdrugs, 13% dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel in harddrugs en 9% dat er *vaak* sprake is van gebruik of handel in lachgas. Tussen de 18% en 32% van de respondenten geeft aan dat hier *soms* sprake van is.

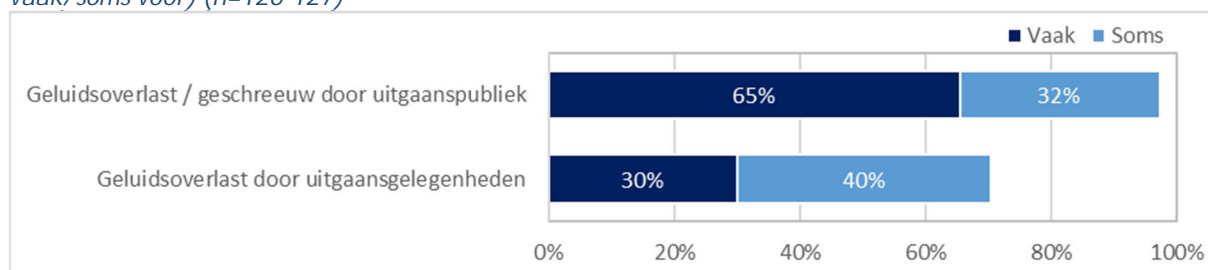
Afbeelding 33: Plaatsvinden van alcohol- en drugoverlast rondom uitgaansgelegenheden in uw buurt (% komt vaak/soms voor) (n=120-124)

4.2.4 Geluidsoverlast

Van de respondenten die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geven bijna alle respondenten aan dat er wel eens sprake is van geluidsoverlast of geschreeuw door uitgaanspubliek (97%). Volgens twee derde is dit zelfs *vaak* zo. Daarnaast geeft 30% aan dat er *vaak* geluidsoverlast is door uitgaansgelegenheden, zoals harde muziek. Nog eens 40% geeft aan dat dit *soms* zo is.

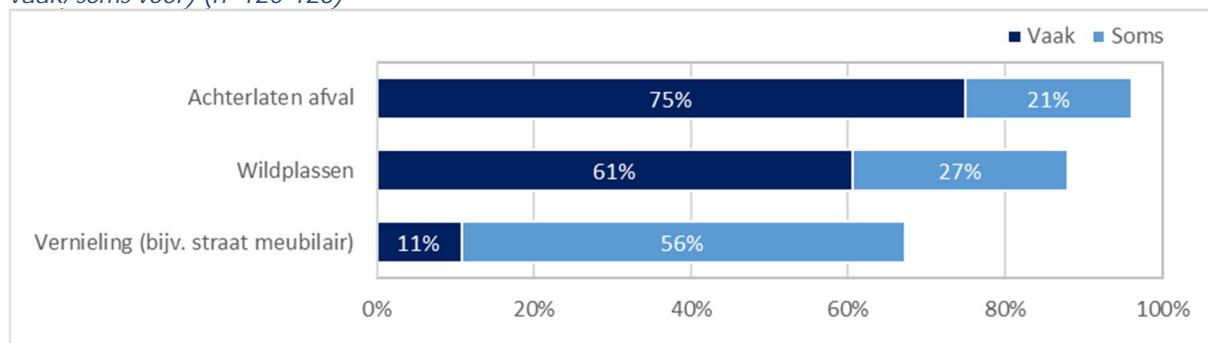
Afbeelding 34: Plaatsvinden van geluidsoverlast rondom uitgaansgelegenheden in uw buurt (% komt vaak/soms voor) (n=126-127)

4.2.5 Overige overlast

Als laatste hebben we de respondenten naar enkele overige vormen van overlast gevraagd. Van de respondenten die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, geeft 75% aan dat er *vaak* afval wordt achtergelaten en 61% dat er *vaak* sprake is van wildplassen. Nog eens 11% geeft aan dat er *vaak* vernielingen zijn tijdens het uitgaan, zoals vernieling van straatmeubilair.

Afbeelding 35: Plaatsvinden van overige overlast rondom uitgaansgelegenheden in uw buurt (% komt vaak/soms voor) (n=120-123)

Aan de respondenten die *vaak* of *soms* overlast ervaren van uitgaansgelegenheden in hun buurt, is gevraagd of er nog andere vormen van overlast en criminaliteit zijn die voorkomen rondom uitgaansgelegenheden. Zo'n 20% van de respondenten ervaart andere vormen van overlast. Hierbij gaat het vooral over verkeersoverlast door scooters en auto's, zoals te hard rijden, harde muziek draaien, toeteren en knallende uitlaten. Maar ook hebben enkele respondenten last van belletje trekken in de nacht en parkeeroverlast (van auto's en fietsen).

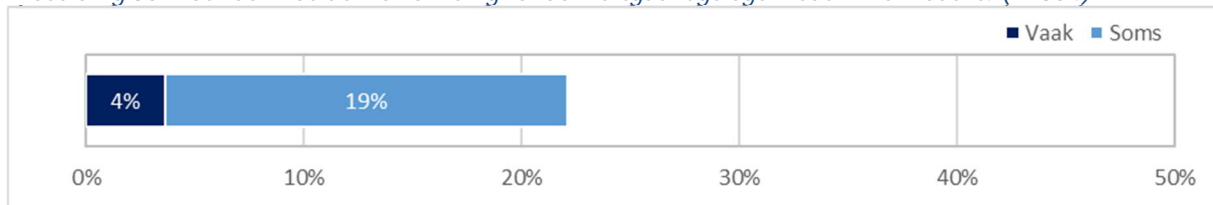
4.3 Onveiligheidsgevoelens

In deze paragraaf staat centraal hoe de omwonenden de veiligheid rondom uitgaansgelegenheden ervaren. Hoeveel mensen voelen zich hier wel eens onveilig? Waarom voelt men zich onveilig en op welke plekken?

Hoe vaak voelt u zich onveilig?

Vier procent van de omwonenden voelt zich *vaak* onveilig rondom uitgaansgelegenheden in hun buurt. Nog eens 19% voelt zich *soms* onveilig. De overige respondenten voelen zich zelden of nooit onveilig, of men weet het niet.

Afbeelding 36: Hoe vaak voelt u zich onveilig rondom uitgaansgelegenheden in uw buurt? (n=364)

Waar voelen omwonenden zich onveilig?

Aan de omwonenden die zich *vaak* of *soms* onveilig voelen rondom uitgaansgelegenheden, is gevraagd op welke plekken men zich wel eens onveilig voelt. Hierbij worden verschillende plekken in de Hinthamerstraat (en zijstraten) regelmatig genoemd, waarbij ook de coffeeshops in deze straat meerdere malen worden genoemd. Daarnaast worden ook andere locaties meerdere malen genoemd, zoals de Parade, de Visstraat (met name bij de Jumbo), de Sint Janssingel, Snellestraat, de Stationsweg en het Station.

Waarom voelen omwonenden zich onveilig?

Men voelt zich het vaakst onveilig door grote groepen mensen, meestal jongeren, mannen en mensen onder invloed van alcohol en/of drugs. Respondenten geven ook aan dat er sprake is van agressief gedrag, zoals mensen die tegen hen schreeuwen of naroeppen. Dit voelt bedreigend. Sommigen voelen zich onveilig door de drukte van mensen tijdens het uitgaan of door de aanwezigheid van verslaafden/daklozen, zoals op de Wilhelminabrug.

“Door het gedrag van de mensen op straat, gebrek aan respect voor de omgeving en gebrek aan (zichtbaar) toezicht.”

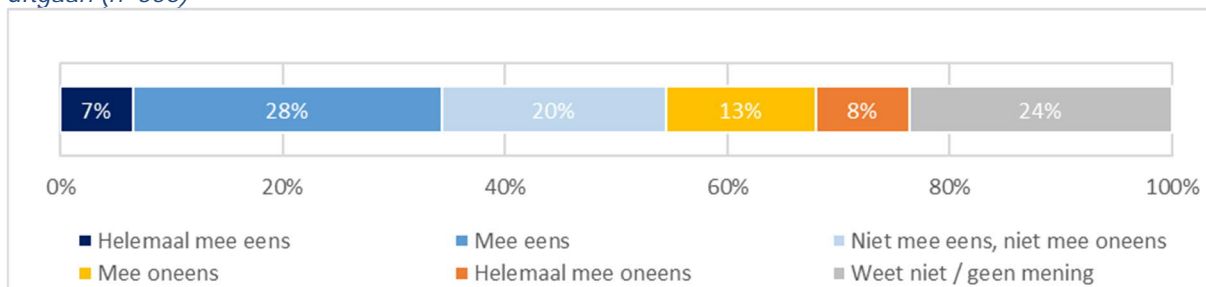
Welk rapportcijfer geven omwonenden voor de veiligheid rondom uitgaansgelegenheden?

Alles overziend beoordelen de omwonenden de veiligheid rondom uitgaansgelegenheden met het rapportcijfer 7,0.

4.4 Inzet van politie en stadstoezicht

De gemeente en de politie willen graag weten of de omwonenden vinden of er voldoende inzet is van politie en stadstoezicht tijdens het uitgaan. In 2022 vindt 34% van de omwonenden dat er voldoende inzet is van politie en stadstoezicht tijdens het uitgaan. Daarentegen vindt 22% de inzet van de toezichthouders onvoldoende. De overige respondenten zijn neutraal, weten het antwoord niet of hebben hierover geen mening.

Afbeelding 37: Er is voldoende inzet van politie en stadstoezicht rondom uitgaansgelegenheden / tijdens het uitgaan (n=356)

5. Opmerkingen

Aan het einde van de vragenlijst is aan alle respondenten gevraagd of zij nog opmerkingen hebben naar aanleiding van de vragenlijst. Een deel van de respondenten had een opmerking. Hieronder staat een samenvatting van de meest genoemde opmerkingen.

Graag meer zichtbare politie, stadstoezicht en controles

Graag meer en zichtbare politie op straat, meer stadstoezicht en politiecontroles, zoals bijvoorbeeld in de woonwijken, de Tramkade, bij het uitgaanspubliek dat vertrekt vanaf de Tramkade, bij het bolwerk, de Markt, Parade, de Havensingel, Hinthamerstraat, Torenstraat, Wilhelminabrug, richting station, maar bijvoorbeeld ook in Rosmalen bij de Driesprong.

“En lik op stuk bij aanbrengen van vernielingen aan andermans zaken, bevuilen en geweld.”

Onveiligheid in het verkeer, er wordt veel te hard gereden

Vaak wordt genoemd dat de auto's te hard rijden door de straten, vaak met geluidsoverlast van luid getoeter. Agressief rijdende auto's en scooters, wildparkeren van auto's, scooters en geparkeerde fietsen op de stoep.

Verkeersoerlast wordt met name genoemd in de Sint Josephstraat, Hinthamerstraat, Pastoor de Kroonstraat, Zuid-Willemsvaart, Sint-Jorisstraat, van Grobbendoncklaan, Bruistensingel, Zuidwal, Sint-Janssingel, Westwal, Graafseweg, Rosmalen bij de Driesprong.

“Doe wat aan die auto's die met hoge snelheid en veel lawaai door en om de binnenstad rijden. Je kunt er op wachten dat daar een keer dodelijke ongelukken van komen.”

Geluidsoverlast van evenementen, ook in andere wijken

Geluidsoverlast komt onder andere vaak van evenementen in de Brabanthallen en van de Tramkade. Van deze grote feesten is tot in de verre omtrek het geluid te horen. Ook zijn er activiteiten op de Pettelaarse schans, die soms overlast geven.

Geluidsoverlast wordt ook genoemd bij de Graafseweg, de Muntel, de Maaspoort, West, de Kruiskamp, Brede Haven, Oliemolensingel.

“Er zijn ook inwoners buiten de 3 wijken die overlast ervaren door evenementen, bv. Brabanthallen, Tramkade, Binnenstad. Als je op West woont, hoef je er niet eens heen om het te kunnen horen (bij verkeerde wind).”

Overlast van schreeuwende jongeren die op weg gaan naar huis

Veel mensen zeggen dat het geschreeuw en gegil van uitgaande jongeren op weg naar huis veel is toegenomen na de coronapandemie. Het is vaak uitgaanspubliek dat vanuit de binnenstad of de Tramkade naar huis gaat die op straat voor geluidsoverlast zorgen. Ook wordt er belletje getrokken. De volgende ochtend wordt er veel rommel op straat aangetroffen die door het uitgaanspubliek is achtergelaten.

“Er is veel overlast door schreeuwende mensen op straat in de nacht, meer dan voor Corona. Wij zijn hierdoor op zoek naar een andere woning.”

Overlast van schreeuwende jongeren op weg naar huis wordt met name wordt genoemd: Hinthamerstraat, Westenburgerweg, Pettelaarseweg, Vughterstraat, Graafseweg.

Pak deze overlast aan. Overlast door drugsgebruik, coffeeshops en gebruik van lachgas

Het drugsgebruik op straat, het gebruik van lachgas, de aanwezigheid van coffeeshops.

Dealende mensen op straat en op parkeerplaatsen, niet alleen in de binnenstad maar ook in de buitenwijken.

“Controleer en (vooral) handhaaf veel meer op druggebruik...”

Dit wordt bijvoorbeeld genoemd bij de Visstraat, Hinthamerstraat, 't Zand zuid, de Fuik, Koningsweg, Kempenlandstraat, Maaspoort en Paleiskwartier.

Positieve fijne stad, veilige stad, nooit iets meegemaakt

Ook zijn er mensen die zeggen nooit iets naars te hebben meegemaakt. Ze vinden dat ze in een fijne stad wonen en dat zij zich niet onveilig voelen. Er zijn ook mensen die zeggen dat ze wel eens overlast ervaren, maar dat ze dat niet vervelend vinden. Dat hoort erbij.

“Wij wonen in de binnenstad en hebben soms overlast. Maar wij vinden dat dat erbij hoort als je kiest om te wonen op deze plek. Dus ja, er is soms overlast maar wij ervaren dat niet als vervelend.”

Bijlage A: Bronnen

Dit onderzoek is gebaseerd op twee basisbronnen: politiegegevens en de vragenlijst veilig uitgaan. Hieronder worden de twee bronnen kort besproken.

A. Politie

Bij de politiecijfers maken we onderscheid tussen misdrijven (strafbare feiten) en incidenten (niet strafbare feiten, bijvoorbeeld meldingen van overlast). De gegevens gaan alleen over het aantal geregistreerde misdrijven en incidenten. Echter niet alle misdrijven en incidenten zijn bij de politie bekend, bijvoorbeeld omdat deze niet gemeld worden. Dit geldt met name voor kleinere vergrijpen en overlastsituaties, zoals geluidshinder. De cijfers geven echter wel een beeld van wat er speelt. Vooral in combinatie met enquêtegegevens kunnen we een goed beeld schetsen van wat er speelt tijdens het uitgaan.

In de evaluatie komen de misdrijven en incidenten aan bod, die plaatsvinden in het 'uitgaansgebied' (Binnenstad centrum, Binnenstad oost, het Zand). Hierbij wordt ingezoomd op de incidenten die plaatsvinden op de uitgaansavonden (donderdag-, vrijdag- en zaterdagavond/-nacht van 21.00 tot 6.00 uur)⁴.

'Vervuiling' van politiecijfers

Bij de interpretatie van de politiecijfers dient rekening te worden gehouden met de mate waarin incidenten gerelateerd kunnen worden aan uitgaan. Met andere woorden hoeft een incident tijdens uitgaansuren in het uitgaansgebied niet direct het gevolg te zijn van uitgaan. Een geweldsincident op een uitgaansavond kan in plaats van uitgaansgeweld ook een incident in de relationele sfeer zijn. In het registratiesysteem van de politie wordt niet geregistreerd of een incident gerelateerd is aan uitgaan.

Om toch een goed beeld te krijgen van de uitgaansproblematiek, is gekozen om de gewelds- en overlastincidenten te filteren op uitgaanstijdstippen in het uitgaansgebied. Daar staat tegenover dat er redelijkerwijs ook incidenten buiten uitgaansuren en uitgaansgebieden plaatsvinden die wel te relateren zijn aan uitgaan, bijvoorbeeld incidenten 's middags op het terras of 's nachts op de terugreis naar huis. Er wordt aangenomen dat deze nuance elkaar opheft en daardoor een representatief beeld van de politiecijfers overblijft.

B. Vragenlijst Uitgaan in 's-Hertogenbosch

De vragenlijst veilig uitgaan is uitgezet onder het gemeentelijke digipanel. Ook is via sociale media mensen gevraagd om de vragenlijst in te vullen. In totaal vulden via het digipanel 3.519 personen de vragenlijst in en 175 personen via de oproep op sociale media. Dit komt neer op een totale respons van 3.694.

In dit onderzoek kijken we naar de antwoorden van twee groepen respondenten: uitgaanspubliek en omwonenden van uitgaansgelegenheden. Allereerst is aan de respondenten gevraagd of zij in de afgelopen drie maanden wel eens zijn uitgegaan op donderdag-, vrijdag-, of zaterdagavond/-nacht op de Tramkade of in het centrum van 's-Hertogenbosch. Bijna 1.250 respondenten zijn in de afgelopen 3 maanden uitgegaan. Aan deze groep respondenten, het uitgaanspubliek, zijn vervolgens vragen voorgelegd over onder andere veilig voelen, het voorkomen van overlast en criminaliteit en slachtofferschap.

In het tweede deel van de vragenlijst hebben we respondenten allereerst gevraagd waar zij wonen. Aan de respondenten die wonen in Binnenstad centrum, Binnenstad oost en het Zand zijn vervolgens vragen gesteld over hun ervaringen in de buurt van uitgaansgelegenheden. Dit

⁴ Bij de politiecijfers is voor het tijdstip van het incident uitgegaan van de 'beginpleegtijd'.

deel van de vragenlijst is door 518 respondenten uit het 'uitgaansgebied' ingevuld. Hiervan hebben 371 respondenten een uitgaansgelegenheid in de directe woonomgeving, zoals een café, bar of discotheek.

Weging

Van de respondenten zijn enkele achtergrondgegevens bekend, zoals leeftijd en woonwijk. De verdeling van de respondenten naar deze achtergrondkenmerken is niet hetzelfde als de werkelijke verdeling binnen de gemeente. Om er zeker van te zijn dat de respons wel een goede benadering van de werkelijkheid is, zijn de resultaten gewogen. Wegen betekent dat de groepen die oververtegenwoordigd zijn, minder zwaar worden meegeteld. De groepen die ondervertegenwoordigd zijn, worden juist zwaarder meegeteld. Hierdoor zijn de resultaten representatief voor de hele bevolking.

Presenteren resultaten

In het rapport worden de (gewogen) resultaten gepresenteerd. De resultaten gaan over de groep respondenten die de betreffende vraag hebben beantwoord. Respondenten die een vraag niet hebben beantwoord, worden buiten beschouwing gelaten. Bij de afbeeldingen wordt het aantal respondenten in de figuurtitel genoemd ($n=x$).

Ontwikkelingen over de tijd

Omdat de vragenlijst veilig uitgaan nu op een andere wijze en op een ander tijdstip is uitgezet dan onze eerdere onderzoeken (vragenlijst Leefbaarheid & Veiligheid), is het moeilijk om vergelijkingen over de tijd te maken. Dit onderzoek zal dan ook voornamelijk kijken naar de huidige situatie. Indien mogelijk wordt er een vergelijking met 2019 gemaakt. Omdat het om verschillende typen onderzoeken en meetmomenten gaat, is de vergelijking met 2019 meer indicatief dan representatief.